

Zvony Podluží

**Téma vydání:
Vánoce a betlémy
na Podluží**

**Pravidelné rubriky: O čem se právě mluví v regionu
• Co nového v obcích • Kalendář akcí • Weinviertler
Dreiländereck • MAS Dolní Morava • Fotoreportáž**

Téma vydání: Vánoce a betlémy

Vánoce jsou pro většinu z nás svátky radosti, míru a pokoje. Jsou to dny, které se snažíme zpříjemnit sobě, svým blízkým, dětem i rodičům, přátelům a známým. Je to také období plné tradic a zvyků, které na nás působí o to silněji pro svou čistou prostotu a zdánlivou jednoduchost. Pro mnohé jsou však Vánoce také chvílemi duchovní útěchy a připomenutí si narození Ježíše Krista v Betlémě. Hmatatelným symbolem tohoto zázraku je pak v mnoha podobách stavění betlému s jesličkami (jesličkami rozumíme jednoduchý dřevěný krmelec vystlaný senem). Než se však tento původně italský zvyk trvale zabydlel i v naší vánoční tradici, trvalo to více než osmnáct století...

zastavení první:

Procedet stella ex Jacob, et surget sceptrum ex Israele

4. kniha Mojžíšova Starého zákona – Numeri, 6. st. př.n.l.

V katakombách sv. Priscilly v Římě se v jednom místě téměř ukrývá nenápadná freska. Znáznorňuje matku s malým dítětem a nalevo od ní postavu muže, který ukazuje na hvězdu nad nimi. Tento výjev vznikl kolem roku 250 n.l. Jde pravděpodobně o nejstarší zobrazení Panny Marie s Ježíškem. Mužskou postavou je patrně nehebrejský kněz a prorok Bileám, který jako jeden z prvních předpověděl příchod Spasitele Ježíše Krista: „Vyjde hvězda z Jakuba, povstane žezlo z Izraele...“ (Nm 24,17).

Jednoduchý výjev však ukrývá zcela nové pojetí biblického příběhu. Kristus již není zobrazen symbolicky jako ryba, beránek, holubice, kříž, kotva, pastýř, král, kněz či rybář. V náručí Madonny je to malé zranitelné dítě, k němuž se může přijít poklonit každý z nás a které potřebuje i naši ochranu a pomoc.

Stejným způsobem jsou na jiném místě katakomb zobrazení i tři mudrci před Madonnou. Představitelé všech v té době známých národů, kteří se přišli také poklonit Božím Synu a přinesli mu své dary: zlato (dar Kristu králi), kadidlo (dar Kristu Bohu) a myrhu (dar Kristu Vykupiteli skrze jeho utrpení a smrt na kříži).

zastavení druhé:

Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis

Starobylý hymnus římské církve, 4. stol.
O Vánocích roku 1223 se u malého italského městečka Greccia v Umbrii uskutečnil zázrak. Mše se v té době mohly konat výlučně v chrámových prostorech. Se svolením papeže však sv. František z Assisi uspořádal vánoční půlnoční mši u horské jeskyně asi tři kilometry vzdálené od Greccia za účasti mnoha věřících z okolí. V lese nechal postavit jesličky vystlané senem a přivedl k nim

i živá zvířata. Mši celebrou za svitu mnoha pochodní a asistence sv. Františka místní kněz Silvestr. Když podle legendy František kladl dřevěnou sošku Ježíška do jeslí a zvolal: „**Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle**“, ozářilo všechny jasné světlo a v jeslích se zjevilo živé Boží Dítě. Náhle však zmizelo i s Františkem. Až zrána Františka opět našli v Grecciu s pohledem upřeným směrem ke Svaté zemi. Stavění jeslí v době vánoční v kostelích na předem přesně vymezeném místě je doloženo již z počátku tisíciletí. Konaly se u nich i lidové vánoční hry. Zázrak sv. Františka v Grecciu však dal tomuto zvyku zcela nový rozměr a především františkáni se pak zasloužili o to, aby se i toto magické kouzlo Vánoc šířilo dále.

zastavení třetí:

Et peperit filium suum primogenitum, et pannis eum involvit, et reclinavit eum in praesepeio

Lukášovo evangelium Nového zákona, asi 56-58 n.l.

Bazilika Santa Maria Maggiore v Římě v roce 1291 získala výjimečnou sochařskou výzdobu v podobě solitérních soch Panny Marie s dítětem, postav sv. Josefa a tří králů. Pro úplnost zde nechybí ani oslík a volak. Není bez náhody, že zadavatelem díla byl první františkán na papežském stolci Mikuláš IV. (1288-1292), který dál pokračoval v odkazu sv. Františka z Assisi a zázraku z Greccia. A není také bez náhody, že tyto sochy byly určeny právě pro tuto mariánskou baziliku. Vždyť získala také jméno Santa Maria ad presepio (Panna Maria od jeslíček) poté, co do ní podle legendy papež Liberius (352-356) uschoval vzácnou domnělou relikvii pěti javorových prkének z Kristových jeslíček. Další z papežů Theodor I. (642-649) nechal u tohoto chrámu dokonce postavit údajnou kopii betlémské jeskyně. Mikuláš IV. však pověřil významného umělce, sochaře a architekta Arnolfa di Cambia stavbou celé kaple pro relikvii betlémských jeslí. A výše zmíněná betlémská scéna se stala jejím jedním velkých relikviářem. Vznikl první sochařsky ztvárněný betlém, nové scénické líčení příběhu zrození s prostоровým působením a každý návštěvník baziliky se mohl stát součástí příběhu: „**A porodila svého prvorozeného syna. Zavinula ho do plenek a položila do jeslí.**“ (Lu 2,7).

zastavení čtvrté:

Christus natus est nobis, venite adoremus!

Vánoční chvály liturgie hodiny

Trvalo ještě řadu desítek let, než se betlémy rozšířily i za hranice italských států. Od 14. do 17. století byly často jesličkové skříně a oltární reliéfy až na vý-

jimky neměnné. Od počátku 17. století se pak objevují velké figury postav i v životní velikosti stále častěji. Důležitým prvkem nového pojetí byla především možnost jednotlivé figury přeskovat i vyměňovat podle jednotlivých dnů vánočního období. Před věřícími je tak naplno rozehrán příběh andělského zvěstování, přes Kristovo narození a klanění pastýřů až k příchodu Tří králů. V Praze o Vánocích roku 1562 byl pravděpodobně poprvé vystaven i betlém v Čechách. Zasloužili se o to jezuité. „Nesmírně veliké množství lidí všeho druhu a všech náboženství“ se přišlo na jesličky podívat. Naplnilo se tak opět základní bezprostřední poslání betlému: „**Kristus se nám narodil, přijďte jej uctít...poklonit se mu...!**“

Postupně se začínají betlémy objevovat i v ostatních kostelích, soukromých kaplích šlechtických sídel, zakrátko i v domácnostech bohatých měšťanů po celých Čechách a na Moravě.

Málokdo ovlivnil nepřímo lidovou kulturu tak jako císař Josef II. a není bez zajímavosti, že mnoho jeho „osvícenských“ nařízení mělo původně zcela jiný záměr. V roce 1782, po vzoru i jiných evropských panovníků, vydal zákaz vystavovat v čase Vánoc jesličky coby nedůstojné až dětské. Nařízení bylo sice již na počátku 19. století opět zrušeno a betlémy se do našich kostelů vrátily, nicméně se zároveň usídlily i v domácnostech širokých vrstev obyvatel v nejrůznějších podobách. Výrobě betlémů se začali věnovat lidoví umělci, začali se tisknout betlémy papírové. Betlemářství se stalo fenoménem naší země. Vznikla zvláště významná centra betlemářství na Vysočině i v podhorských oblastech Čech.

zastavení páté:

Nolite timere; ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus...

Lukášovo evangelium

Od 19. a především v průběhu 20. století si již svůj vlastní velký betlém pořídila i většina farností pro potěchu svých věřících. A stavba vánočního betlému se stala i významným naplněním přípravy kostela na Vánoce. Z iniciativy jednotlivých farností a jejich duchovních může být doba adventní využita například k „zabydlování“ betlémské krajiny v rámci práce s dětmi a mládeží.

V minulosti bylo možné dobu vánoční pojímat v širších souvislostech a zahrnout do ní i dobu adventní. V poslední době, kdy se Vánoce spíše přetransformovaly na čas konzumu, se pojetí Vánoc stalo v duchovním rozměru mnohem konkrétnějším. Důraz je v současnosti kladen především na odlišení Adventu, coby období střídmosti a sebezapření, a Vánočních svátků,

kteřé jsou výsostně určeny k oslavě narození Páně.

Adventní době jsou také vyhrazeny rohátní mariánské písně, zatímco vánoční koledy mají zaznít jako oslava narození Páně nejdříve o štědrovečerní mši. I další farní aktivity jsou často rozlišovány na adventní a vánoční. Svou podstatou je tak například jasně vymezen i rozdíl mezi adventním a vánočním hudebním koncertem.

Vánoce nám začínají v podvečer 24. prosince. V židovsko-křesťanské tradici totiž den nezačíná ranním rozbřeskem, ani prvními minutami po půlnoci, ale po západu slunce za obzor předešlého dne. Noc již patří dni novému. Proto oslava nejsvátečnějšího dne narození Páně – Božího hodů 25. prosince je slavena již v podvečer 24. prosince. O půlnocní mši je také postava Ježíška konečně uložena do jesliček. A anděl

Páně může pastýřům oznámit: „**Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán...**“ (Lu 2, 10) I v současnosti se příběh v betlémě dále rozvíjí. 6. ledna jsou do chrámového betléma přineseny také postavy klanících se tří králů - Kašpara, Melichara a Baltazara.

Období Vánoc končí svátkem Křtu Páně, který se slaví v neděli po Třech kráľích – v slavnosti Zjevení Páně. Ten je sice v časové blízkosti Kristova narození, ale v příběhu jeho života nás přenáší až o 30 let později. Do doby, kdy je Janem Křtitelem pokřtěn v řece Jordán, ale to už je zase jiný příběh.

V lidové tradici je také dodnes udržováno starší pojmání konce Vánoc do Hromnic - tedy uvedení Páně do chrámu. Po uplynutí 40 dnů od jeho narození, konci šestinedělí Panny Marie

– dne 2. února. Po tomto datu je betlém i všechny jeho figury opět pečlivě uschovány do dalších Vánoc. Již po staletí stejně, přesto znovu a znovu s nezapodobytnou atmosférou se nám po roce jednotlivé postavy starozákonního příběhu zase k naší velké radosti vrací.

Připravil: Miroslav Havlík

Poděkování patří:

R.D. Mgr. Robertu Prodělalovi, Římskokatolická farnost Tvrdonice

R.D. Mgr. Petr Balát, Římskokatolická farnost Brtnice

Literatura:

NEUBAUER, Zdeněk: O svatém Františku aneb zrození ducha novověku. Praha: Malvern, 2006.

ZÁBRANSKÝ, Milan- RODA, Jan a kol.: Putování za betlémy České republiky. Praha: Grada, 2014.

Vážení Podlužáci,

přichází krásné období, na které se těší především děti, ale ani dospělým jistě není zcela lhostejné, protože závěrem každého roku právě my starší bilancujeme, co se nám povedlo a co šlo udělat lépe.

V tomto období vánočním, bychom ale neměli zapomínat na ostatní a také ty, kteří neměli v životě takové štěstí, aby mohli být plnohodnotně šťastnými. Co v nás vlastně vyvolává pocit štěstí? Každý jsme nastaveni jinak, někdo považuje za štěstí mít dostatek peněz, dobrou práci, nebo zdraví své a blízkých, jiný je šťasten pouze tím, že může důstojně žít. Jsem přesvědčen, že na Podluží se nám žije vcelku dobře, jen ještě neumíme naše přednosti plně zužitkovat směrem k větší propagaci a prosperitě našeho území. Podluží bylo historicky bohatým krajem plným hojnosti vycházející z tvrdé dřiny našich předků, především v zemědělství a vinařství.

Z důvodů podlužácké souzáležitosti a společné potřeby obcí řešit administrativní i dotační problematiku různých investičních i neinvestičních záležitostí, vznikl před mnoha lety Region Podluží jako dobrovolný svazek obcí. Za tuto dlouhou dobu se nám a našim předchůdcům povedlo společně mnohé prosadit a také společně některé investiční projekty realizovat. Uvedu jen ty největší jako Internet na Podluží pro radnice, školy, hasiče a výpočetní technika pro knihovny, s tímto i související pokrytí celého území internetem,

značení ulic v obcích, cykloodpočívadla, Rozhledna na Podluží, Stromořadí na Podluží aj. Ze záležitostí společných postupů jsou to pak řešení cesty z Moravské Nové Vsi do Lanžhota, veřejně prospěšné práce, zachování pošt, sociální služby aj. Dále Region Podluží pořádá či zajišťuje celou plejádu sportovních, kulturních a společenských akcí. Jak jsem zmínil, obce se vzájemně dohodly dobrovolně spolupracovat v širokém spektru záležitostí, které spadají do samostatné i přenesené působnosti obcí a vždy se společně řeší jakákoliv problematika lépe než osamocené. K tomu, abychom společně postupy mohli uskutečňovat, je zapotřebí personální obsazení, protože náš dobrovolný svazek obcí, právě díky svému záberu, je poměrně značně aktivní v porovnání s okolními svazky obcí. Je třeba mít na paměti, že nejsme ekonomický subjekt za účelem generování zisku, ale rozpočtová organizace, která hospodaří s příspěvků členských obcí na svou činnost pro své členy, tedy členské obce. Naším velkým společným cílem do budoucna by měla být soustavná ochrana ústavně zakotvené samosprávy a v tomto směru tlak na instituce tvořící legislativu, aby v budoucnu nedošlo ke štěpení samosprávy či dokonce její ekonomické likvidaci.

Od Nového roku 1.1.2017 již nebude členem našeho dobrovolného svazku obcí městyse Moravská Nová Ves. Zastupitelstvo městyse se demokraticky rozhodlo vystoupit z našeho svazku, proto

že jim to dle jejich názoru nepřináší žádný pozitivní efekt. Osobně jsem jako dosud pevně přesvědčen, že Region Podluží bude fungovat i nadále dobře a záleží vždy na aktivním přístupu každého člena, jak a kam se budeme posouvat a jakým způsobem jsou o naší činnosti informováni občané členských obcí.

Sv. Martin nám letos v některých místech přijel na bílém koni, a přestože uklízet ten bílý nepořádek nemáme na obcích moc v oblíbě, je zima, kdy je vše ukryto pod bílou peřinou, opravdu krásná. Proto v době adventu a především Vánoc budme k sobě ohleduplní a nezapomeňme se občas upřímně usmívat, vždyť úsměv nás nic nestojí a dokáže člověka potěšit.

Vážení podlužáci, dovolím si Vám popřát požehnané svátky vánoční, plné klidu, míru, pohody a lásky bližních. Do nového roku 2017 nám všem přeji pevné zdraví, které si opravdu nekoupíme za žádné peníze a přeji nám všem to potřebné štěstí a také Boží požehnání.

*Vojtěch Pospíšil,
předseda Regionu Podluží*

Dolní Bojanovice

Vánoce v Bojanovském kostele

Doba adventní přináší možnost ztišit se, zrekapitulovat uběhnutý kalendářní rok a připravit se na vánoční svátky.

Jednou z forem této přípravy je návštěvování ranních adventních mší, takzvaných rorátů. Mše začíná v úplné tmě, kterou za zpěvu adventní písně „Ejhle, Hospodin přijde“ prozáří spousta drobných světýlek svíček, které mají děti v lucerničkách nebo v rukou. Průvod dětí přinese světýlka až k oltáři, kde od nich kněz sloužící mši zapálí svíce na oltáři. Poté už se rozsvítí všechna světla v kostele. Tyto mše berou děti velmi vážně. Každou mši v týdnu má na starost jedna třída ze Základní školy, která světýlka přináší. Vždy dětí dost, aby zaplnily přední lavice v kostele. Za tyto návštěvy rorátů pak bývají odměněny hvězdičkami, které si vlepují do archu a ti nejpoctivější budou po Vánocích za své úsilí odměněni nocí se zajímavým programem na faře. Některý rok zase děti za návštěvy rorátů dostávají stužky, kterými pak zdobí vánoční strom v kostele. Je velmi příjemné začít den návště-

Jako první se přišli poklonit pastevci se svými stády

vou rorátů a pohledem na ty rozveselené, leč někdy unavené dětské tvářičky. Konec adventu pak lidé věnují, mimo

Pohled na Betlém může být vskutku impozantní

Na svátek Zjevení Páně přibude k jesličkám karavana s mudrci

jiné, připravám vánočních výzdob svých domovů. Jinak tomu není ani v kostele sv. Václava. Zde farníci po posledních rorátech 24. prosince vyzdobí kostel živými vánočními stromky v prostoru kostelní lodi i presbitáře, které jsou ozdobeny skromně a vkusně vpadajícími slaměnými ozdobami. Součástí výzdoby je i Betlém, který má v kostele v době vánoční své místo. Ten chodí lidé, zejména děti, obdivovat, kochat se jím a poklonit se jeho prostřednictvím narozenému Kristu.

Původní Betlém, který pro kostel v roce 1930 zhotovil p. Bohumír Beck, řezbář z Kutné Hory, nahradil ve válečných letech v roce 1942 vyfazaný Betlém řezbářského mistra Heřmana Kotrby. Heřman Kotrba se narodil v bavorském Günzburgu v roce 1913 a kvůli událostem v Německu po roce 1933 a práci na výzdobě kostela v Židenicích se přestěhoval do Brna. Spolu se sourozenci a otcem zde vytvořili řezbářskou a restaurátorskou dílnu, která obstála v konkurenci zavedených místních firem. Spolu vytvořili spousty soch, obrazů a Betlémů, které dodnes zdobí kostely po celé Jižní Moravě a Slovensku. Bratři Kotrbové v roce 1942 také restaurovali sochy a výzdobu v bojanovském kostele. Možná i díky tomu tentýž rok vytvořili Betlém – u nás zažitý

název „jesličky“ ve slováckém stylu a ten osadili figurkami. Tehdejší cena za takovou zakázku činila 18.500 korun.

Podklad na kterém jsou jesličky vystaveny tvoří mechové podložky. Mech musí v době adventní v lese posbírat ministranti, kteří mají v lese v rámci tohoto sběru vlastní program, který pro ně sestaví starší vedoucí. Takový podklad je pak ještě dozdoben větvíčkami ze stromků a osazen jesličkami a figurkami svaté rodiny a prostých lidí, oblečených ve všedních i slavnostních krojích, kteří jsou svědky radostné události narození Spasitele. Na svátek Zjevení Páně (6.1.) ještě přibude karavana s mudrci z dálného východu, která mimo služebnictvo čítá i zvířata - velbloudy a slona. Toto umělecké dílo je pak v kostele vystaveno ještě nějakou dobu po konci doby vánoční.

Samotné jesličky se svatou rodinou

Zastavme se a připomeňme si čím pro nás jesličky jsou. Jestli jen nádherným dílem zobrazující vánoční událost, nebo upomínku na něco co změnilo běh dějin a přineslo na svět vtělenou boží lásku.

Připravil: Michael Purmanský

Hrušky

Vánoce v Hruškách

Nastalo nejkrásnější období v roce – období adventu. Přesto, že nic není, co bývalo, snaží se řada našich aktivistů zpříjemnit svým spoluobčanům čekání na vánoce řadou kulturních akcí a událostí.

Na Mikuláše si každoročně připraví své kratičké vystoupení naši nejmenší a nejmilejší v mateřské škole, které je určeno nejen pro rodiče, ale i širokou veřejnost. Za odměnu navštíví naše dětičky Mikuláš a anděl se skromnou nadílkou. Na závěr každé besídky jsou přítomní pozváni na malé občerstvení v podobě vánočního cukroví, které si děti napekly spolu s rodiči a paní učitelkami v rámci společně stráveného odpoledne v prostorách mateřské školy.

Taktéž děti ze základní školy nezůstávají pozadu. I je navštíví Mikuláš doprovázený čerty a anděly. Zde dokonce Mikuláš čte z knihy hříchů a ozna-

Jarmark

čí „zlobivce“, jenž dostanou bramboru. Následují tvořivé vánoční dílny, na kterých děti předvedou svou zručnost a své výrobky pak prodávají na jarmarku v rámci Vánočního veselí. Poslední den před vánočními prázdninami se na chodbách budovy základní školy rozezní lahodné hlásky našich žáků při Vá-

Živý betlém

Vánoční bubnování

nočním zpívání na schodech.

Letos se bude již po šesté konat v naší obci Vánoční veselí, o jehož přípravu se postará spolek DRTICHY. Je to skupinka nadšených mladých maminek, které nám v průběhu sobotního adventního odpoledne nabídnou něco dobrého na zub, zorganizují vánoční jarmark a bohaté kulturní vystoupení včetně

Výstava andělů

ně tradiční výstavy v tělocvičně základní školy. V uplynulých letech se uskutecnila výstava betlémů, taktéž výstava na téma Světlo vánoc, jenž nabízela ke shlédnutí nepřeberné množství svíců, svíček a světýlek, které bezesporu k vánocům patří. V průběhu let se v kulturním programu představili nejen zdejší účinkující, ale i řada pozvaných přespolních sborů, kroužků a zpěváků. Další tradicí v obci se staly výstavy pořádané členkami vlastivědného kroužku v jejich klubovně za poštou. Po dva adventní víkendy se v minulosti uskuteč-

nila výstava pod názvem „Krása porcelánových panenek“, výstava zvonečků a vánočních ozdob či plyšových medvídků a dřevěných hraček. Akce je vždy doplněna prodejem drobných ručně vyrobených dárků a malým pohoštěním. Ještě než usedneme k slavnostně prostřenému vánočnímu stolu, sejde se téměř celá dědina na fascinujícím ohňostroji, jehož organizátorem je jedna z dominantních místních soukromých firem Hrušecká stavební společnost. Ohňostroj je vyhlášený po celém širokém okolí a je rok od roku hezčí a hezčí. Lidské oko zahlédne nezapomenutelný zážitek a člověk se příjemně naladí na čas vánoční.

Co říci na závěr? Můžeme mít tisíce přání, snů a tužeb, ale jen štěstí, zdraví, láska a přátelství dávají smysl našeho života. Ať Vás vážení přátelé smysluplné dny provázejí po celý příští rok. To Vám přejeme z Hrušek.

Připravil: Obecní úřad Hrušky

Výstava keramických panenek

Josefov

Vánoční čas

Po krásném létu, pochmurném podzimu, k nám pomalu přichází krásné období, adventní doba (vánoční čas). První adventní neděle letos připadá na 27. 11. 2016. Mnozí své domovy krásně vánoční výzdobou, v kostele se světí vánoční věnce se 4 svíčkami, které symbolizují odpočítávání 4 týdnů adventu, doby příprav na vánoce. Tato doba má být klidná, abychom se pomalu připravovali na příchod narození malého Ježíška.

V dnešní uspěchané době to však někteří lidé nevládají. Hlavní je pro ně úklid domácnosti, nakupování velkého množství potravin, shánění drahých dárek pro své nejbližší, obchodní řetězce praskají ve švech a to vše má za následek velkou nervozitu. Mnozí si pak stěžují, že vánoce jsou nejhorší a nejdražší svátky roku. Ale proč? Vždyť Vánoce jsou právě ty NEJKRÁSNEJŠÍ svátky roku. Mnohé děti nepotřebují ty

Tzv. Pražské jezulátko v kostele

nejdražší dárky, které jsou v obchodě, stačila by jim láska a porozumění rodičů a rodičům, láska a porozumění jejich dětí. Samozřejmě i dárky mají své kouzlo, hlavně u malých dětí, ty jejich zářící očka u vánočního stromčeka a na dárky pod ním, ten pohled je pro rodiče a ostatní dospělé nejhezčí zážitek po celý život.

V loňském roce se v naší obci poprvé

Dřevěný betlém

rozsvěcoval vánoční stromeček u kostela za přítomnosti mnoha občanů a také nám všem oči zářily jako malým dětem. Zaspívali jsme si společně koledy, povykládali si, zahřáli se malou štamprlí, prochladli, ale s radostí v srdci jsme odcházeli do svých domovů.

Kostel je také svátečně vyzdoben. Ženy nazdobí vánoční stromky, přichystají betlém. Po delší době má krásný dřevěný betlém opět svého černouška, kterého vyřezal ze dřeva Martin Lekavý. Dětem, které do něj házejí drobné mince, černoušek poděkuje kýváním hlavičky. Na levé straně v kostele, na podstavci můžeme vidět nové krásné tzv. Pražské jezulátko, které bylo koupeno z darů občanů, šaty a plášť ušila a vymalovala paní Vladislava Lekavá.

Na sváteční večerní vánoční mši se připravuje i místní mužácký sbor, pod vedením paní Ludmily Klubusové. Svým zpěvem obohacují prožitek této slavnostní mše. Po mši sv. chlapci z místní chasy obcházejí všechna děvčata, která chodí v kroji a jako poděkování jim předávají malou pozornost, bonboniéru. Na svátek sv. Štěpána, se pak celá chasa schází v místním hostinci a mezi sebou si zvolí dva stárky a dvě stárky, kteří budou mít na starost přípravu hodů na příští rok. Je také krásným zvykem, že pokud žije v obci Štěpán, ten na tento svátek poroučí všem návštěvníkům hostince po štamprli.

Také v době vánoční se v naší obci konají různé akce. Obec pro děti připravuje Mikulášskou besídku. Děti navštěvuje

Mikuláš, anděl a také čert. Na ty zlobivé děti si čert přináší velký pytel, ale ještě se mu nepodařilo žádné dítě odnést, asi jsou u nás jen děti hodné. Mikuláš přináší všem dětem krásné hračky a sladkosti, které mu daruje obec.

Tradičně se hraje adventní turnaj ve stolním tenise, turnaj ve stolním Stiga hokeji a v místním hostinci turnaj ve šnopsu. Konec roku slavíme všichni společně u již vyhlášeného silvestrovského ohňostroje, který začíná přesně v 19 hodin. Přijďte se podívat.

Text i foto Hasilová Růžena

Černouška vyřezal ze dřeva Martin Lekavý

Kostice

Čas vánoční v Kosticích

Vánoční svátky jsou nejkrásnější svátky v roce a i když hodně tradic se nemění v porovnání s minulostí je zde rozdíl. Nejdříve vzpomenu jaké bývaly tyto krásné svátky za mého mládí.

Vánoce v roce 1945

Když nastala předvánoční doba velmi jsme se, my děti, těšili na vánoční stromeček a dárky. Po svatém Mikuláši, kdy chodili po dědině Mikuláš, anděl a čert a rozdávali dětem dárky, začaly přípravy na Vánoce. Vánoční stromky byly jen „živé“, z lesa, zdobily se jablíčky, ořechy, ale i pečeným cukrovím různých tvarů. Rozsvěcovaly se voskovými svíčkami a někdy se stalo, že stromeček shořel, což bylo velmi smutné.

Na Štědrý den se měl držet půst, říkalo se, abychom viděli „zlaté prasátko“. K jídlu byla „čočovica“, což byla čočková polévka, aby se v rodině držely peníze, dále „žgance“ a kompot ze sušeného ovoce, švestek, jablek nebo hrušek. K večeři byly „pukance“, malé buchtíčky posypané mákem, cukrem a maštěným sádlem. Po večeři a rozsvícení stromečku se rozdávaly dárky, velmi jsme se my děti těšili, co nám Ježíšek naloží. Ke Štědrému večeru neodmyslitelně patřilo koledování. My děti jsme chodily zpívat po domech koledy, vyzpívaly jsme si jablíčka, dýňová jádra, někdy i cukroví. Koledu jsme si ukládaly do vlastnoručně ušité kabely, zvané „pajtl“. Zpěvu bylo po celé dědině. Na Vánoce se také chodívalo do kostela do Tvrdonic, na půlnoční mši, později bývala druhý den, v pět hodin ráno. První svátek vánoční – Boží hod vánoční - byl věnován vánoční pohodě, navštěvovali se příbuzní. Druhý svátek vánoční - svatý Štěpán - byl již ve znamení veselí, bývala muzika, ke které chodili v hojném počtu všichni v našich krajích. Říkalo se „Na Štěpána není pána, tancuje se až do rána“. A bylo po Vánocích.

Dnes u nás v Kosticích začíná čas vánoční vánoční výzdobou nejen osvětlením v obci, ale i občané mají v oknech krásné vánoční dekorace, někdy také u domu a v předzahrádkách. Ve znamení předvánoční atmosféry se koná Mikulášský jarmark, za účasti široké veřejnosti je rozsvícen v parku uprostřed obce

Výzdoba na vánočním zpívání

vánoční strom. Znějí koledy, se svým programem vystupují děti a místní soubory. Ve stáncích je plno vánočního zboží i občerstvení, děti se potěší i příjezdem Mikuláše, anděla a čerta. Pro starší občany pořádá již druhým rokem sociální komise rady obce „předvánoční posezení pro seniory“ spojené s občerstvením a kulturním programem, akce má velmi dobrý ohlas. Bezprostředně před Vánocemi pořádá kulturní komise „Vánoční zpívání“, které se již stalo tradicí. Tento slavnostní večer, s mimořádnou účastí, je plný vánoční nálady, vystupuje zde dětský folklorní soubor Kostičánek, děti z mateřské školy, ze Základní školy Tvrdonice, ženský sbor Kostičanky, mužský sbor Kostice - Tvrdonice a pozvaní hosté. Vše v duchu Vánoc.

A nastávají vánoční dny. V porovnání s minulostí je zde přece jen rozdíl. Vánoční stromečky se dnes zdobí ozdobami různého druhu, čokoládou z kolekci, rozsvěcují se elektrickými svíčkami. Ke štědrovečerní večeři se podává převážně čočková nebo rybí polévka, smažený kapr a bramborový salát, někde i řízky. Dárky jsou podstatně bohatší a je jich více. Koledování je dnes výjimkou, zpívat chodí jen mladí chlapi a děvčata, zpívají u domu svých vrstevníků a jsou pozváni domácími dále. Vánoce jsou u nás ve znamení radosti, klidu a pohody a přejeme si, aby tomu tak bylo hodně dlouho.

Marie Maděřičová

Mikulášský jarmark v Kosticích

Ladná

Vánoční čas v Ladné

Za začátek „vánočního času“ v naší obci můžeme považovat první adventní neděli. Letos se již potřetí sejdeme u velkého adventního věnce instalovaného venku před sportovní halou, abychom se potěšili nejenom ze setkání s našimi přáteli, sousedy, rodinou, ale abychom se také zaposlouchali do písní mužáckého sboru Lanštorfčané. Letošní první adventní neděle bude opět

Výstava vyřezávaných betlémů

spojena s výstavou dřevěných betlémů a výrobků našich šikovných seniorek, které také nazdobí krásný smrk. Pro zahřátí se pije čaj, svažené víno a příkusuje se drobné cukroví.

Mikuláš přijde i v Ladné pokaždé dne 5. prosince. Tento den se poprvé rozsvítí vánoční hvězdy na sloupech veřejné-

Mikuláš a anděl v Ladné v r. 2015

ho osvětlení a nazdobený smrk u kostela. Mikuláš, čerti a andělé přijíždějí na povozu taženém koňmi, nebo vyjdou z kostela, popřípadě přijdou z obecního úřadu. Žáci školy si připraví krátké kulturní vystoupení a pod stroměčkem probíhá malý mikulášský jarmark s výrobky našich šikovných spoluobčanů a školních dětí. Od Mikuláše dostane každé dítě za básničku nebo písničku balíček se sladkostmi. Při čaji nebo svařeném víně si všichni můžou zazpívat s Lan-

3. adventní neděle 2015, vystoupení žáků ZŠ

štorfčany. Akci organizuje Sdružení občanů Ladné.

Před několika lety se v tento den rozzářil dům pana Jozefa Vaškoviče na Masarykově ulici, který jej vánočně vyzdobil, nainstaloval betlém a různé vánoční ozdoby, ale především svítil. Na jeho vánoční výzdobu se jezdili dívat lidé z širokého okolí.

Druhou, třetí a čtvrtou adventní nedělí se občané opět sejdou u velkého adventního věnce a je pro ně připraveno kulturní vystoupení žáků základní a mateřské školy, Ladenských trubačů nebo hudební skupiny. Pokaždé je připraveno nějaké vánoční cukroví a zahřívací nápoje.

V době před Štědrým dnem probíhá v místním kostele sv. Archanděla Michaela vánoční zdobení a instalace betléma. Betlém je sádrový a jeho stáří se odhaduje na více než 100 let. Všichni nejstarší žijící rodáci si jej pamatují už jako malé děti. Odkud pochází, kdo je autorem a kdo jej pořídil, není bohužel známo.

Každoročně se v kostele koná Vánoční

Betlém v kostele

nebo Novoroční koncert, na které si zve obec hudební tělesa, která zde předvedou své umění. Letos je pořádán **Novoroční koncert 7. ledna 2017 v 17.00 hod.**

a představí se nám Břeclavský komorní orchestr. Zazní díla Petra Iljiče Čajkovského, Johna Williamse, Camille de Saint-Saënsa a Jean-Baptisty de Lully. I na Štědrý den se někteří naši občané sejdou, a to na místním hřbitově, kde Lanštorfčané přijdou, po štědrovečerní večeři, zazpívat koledy svým zesnulým kamarádům.

Boží hod probíhá klidně, všichni většinou navštěvují svou rodinu nebo naopak návštěvy přijímají.

První společný adventní věnec v r. 2014

Zato pro druhý svátek vánoční platí známé „na Štěpána není pána“. Hodně lidí navštěvuje hospodu, kde si vybírá tzv. střídalá a oddávají se veselé zábavě někdy i do rána. V Ladné bývalo zvykem, že se v tento den volil stárek. Tato volba již několik let však neprobíhá.

Období do silvestrovské oslavy věnují lidé odpočinku a při dostatku sněhu zimním sportům. Někteří bruslí na zamrzlém Jazérku, jiní se vydávají na běžkách do blízkého okolí, ostatní odjíždějí za sněhem a lyžováním na hory. Nejvíce si sněhu užívají děti sáňkováním, koulováním, stavěním sněhuláků. Nejmenší radost mají zaměstnanci obecního úřadu, kteří musí se sněhem zápolit. Silvestrovská oslava se v posledních letech koná v místní sportovní hale. Tento den je také věnován ohňostrojmům všeho druhu.

Tříkrálová charitativní sbírka se koná v obci již několik let. Obec obchází děti v doprovodu dospělých a svým koledováním vždy vyberou částku pohybující se kolem třiceti tisíc.

A tímto dnem končí tzv. Vánoční čas a začíná příprava na ples, fašank, karneval a mnoho dalších aktivit v obci.

Připravil: Obecní úřad Ladná

Lanžhot

Lanžhotské betlémy

Kostelní betlém

Farnost Lanžhot do roku 1952 vlastnila starý betlém, jehož fotografie se nedochovala, ale dle farní kroniky „byl tak ubohý, že to uráželo všechny představy a na farnost to byla hanba“. Proto byl k Vánocům roku 1952 zakoupen nový betlém, který z lípy vyřezal Metoděj Florian ze Staré Říše za cenu 50 tisíc Kč ve staré měně. Tento betlém byl doplňován v roce 1953 a 1954 o další figurky v lanžhotských krojích. Později byl ještě doplněn o figurky kostelníků. Postavičky byly vyřezány podle skutečných lanžhotských obyvatel. Zároveň byla pořízena zahrádka před betlémem.

Součástí betlému bylo malované pozadí, které po padesáti letech už nevypadalo pěkně. Proto bylo v roce 2004 pořízeno nové pozadí – vymaloval je dle původní předlohy Antonín Ondráček. Ovšem i na figurkách se už podepsal zub času, a tak se v roce 2005 pustil do celkové renovace betlému František Kořínek. Opravil všechny makety budov, hor a hlavně všechny postavičky. Obnovil původní barvy a budovy doplnil o aktuální – nové poblíž kostela a náměstí.

Živé betlémy

Tradici živých betlémů začala v roce 2002 mateřská škola. Učitelky s dětmi každý rok nacvičují živý betlém, se kterým děti vystupují zpravidla 25. 12. v odpoledních hodinách v prostoru náměstí, někdy na dvoře mateřské školy.

Betlém v kostele

Zapojeny byly nejen děti, ale podařilo se zajistit i živá zvířata, která vhodně doplnila vánoční atmosféru a přiblížila podmínky narození Ježíška v chudíčkém chlévě.

Nejen děti, ale i dospělí několikrát zinscenovali narození Ježíše Krista, a to tak, že téměř přesně kopírovali postavy z farního betléma včetně oblečení, rozestavění postav a přinášení darů. Na náměstí přijeli také tři králové s dary, byli zde i pasáčci u ohně.

Výstavy betlémů

V roce 2007 se uskutečnila první výstava betlémů v sále Společenského

domu. Mimo vystavených 140 betlémů tradičních zde dominantu tvořil perníkový betlém dětí z lanžhotské základní školy, který byl zapsán do české knihy rekordů. Dostavil se zástupce agentury Dobrý den a potvrdil zápis tohoto unikátu do uvedené knihy. Betlém tvořilo 318 perníčků, z nichž 106 představovalo figury, většinou v podlužáckých krojích. Výstavy betlémů jsou i nadále ve výstavní místnosti místního muzea a jsou zde prezentovány betlémy zapůjčené z domácností a vyrobené žáky základní školy.

Farní betlém se staví každoročně těsně před Vánocemi na bočním oltáři v kostele, kde je až do svátku Uvedení Páně do chrámu – Hromnice, tj. 2. února.

Živý betlém 2015 v podání přípravné třídy MZŠ a Scholičky pod vedením Dany Batkové a Věry Hostinové

Tři králové v kostele

Nejblíží plánované akce

- 26.12. – žehnání koní
Štěpánská zábava
- 14.01. – Krojový ples
- 28.01. – ples města
- 25.02. – Fašanková zábava

Lužice

Vánoce a Betlémy v Lužicích

Každoročně před Vánocemi navštívuje kostel sv. Cyrila a Metoděje v Lužicích mnoho návštěvníků. Nejen při mši přicházejí dospělí, ale především děti, obdivovat krásný betlém, který je ozdobou lužické farnosti již více jak šedesát let.

Barevné, v lipovém dřevě vyřezané, figury jakoby chtěly obžvínout. Všechny míří k jesličkám v bohatém průvodu muzikantů, krojovaných dětí i mládeže, dívek a šohajů. K jesličkám jdou také hospodáři a hospodyně, bohatí sedláci i chudí domkaři, pacholci i děvečky, stařečci a stařenky v starobylých krojích i horník z nedalekých dolů. Ponocní vytrubují a polícají bubnuje tu zvěst, že na Štědrý večer se v lužickém betlému také narodí Ježíšek. Nad vši tou nádherou bdí anděl Slávy a hlásá: „**Gloria in excelsis Deo!**“

A opravdu, na půlnoční štědrovečerní mši přináší kněz malého Ježíška v jesličkách a ukládá jej mezi jeho rodiče, sv. Marii a sv. Josefa. O několik dnů později přichází do betléma i tři králové se svými dary a doprovodem, slonem a dvěma velbloudy.

V roce 1952 vytvořil na žádost P. Josefa Krejčího pro lužickou farnost tento betlém jeden z nejuznávanějších lidových řezbářů kostelních betlémů 20. století, pan Metoděj Florian.

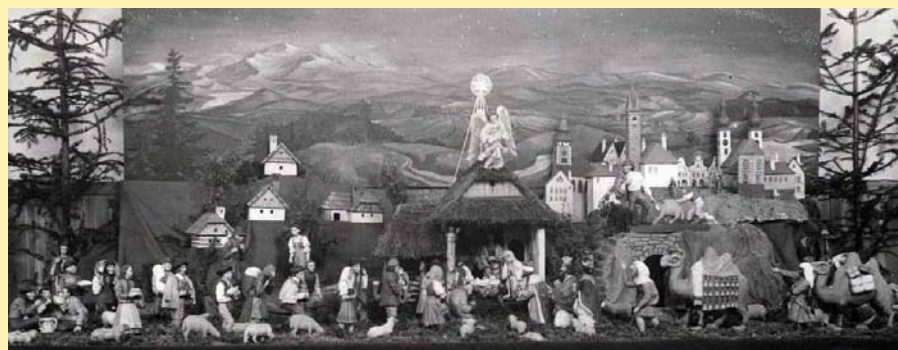
Rád vyšel i páteru Krejčímu vstříc, aby lužický betlém ožil postavami lidí, jejichž podobu mohli sami věřící denně ve své farnosti potkávat. A také, aby v zástupu spěchajícím k jesličkám vynikly i lužické podlužácké kroje.

Betlémy Metoděje Floriana jsou lidové, nechybí jim však prostá zbožnost. Svým postavám přisuzoval charakter ve výrazu, každá postava s laskavým humorem autora také nese svůj nejlepší dar – peřinku, slepičí polévku v koutňáku, chléb, láhev slivovice i vína, košík hroznů a ovoce. Přináší i pytel, kohoutka, jehně a beránka. Muzikanti novorozenci zvesela vyhrávají.

Metoděj Florian se narodil 6. prosince 1904 ve Staré Říši do rodiny Josefa Floriana, katolicky orientovaného profesora,

Metoděj Florian - Ježíšek v jesličkách (1952), Římskokatolická farnost Lužice

Lužický betlém ve své plné kráse

myslitele, spisovatele, překladatele z francouzštiny a angličtiny a vydavatele křesťanské literatury, který svých dvanáct dětí neposílal do školy, ale vzdělával je podle svých metod sám. Všichni Metodějovi sourozenci byli výtvarně i hudebně velmi nadaní. Metoděj byl obdařen nejen řezbářským talentem, ale

Metoděj Florian - Muzikanti míří do Betléma (1952), Římskokatolická farnost Lužice

také absolutním sluchem a jako varhaník a sbormistr, byť samouk, působil několik let například v břevnovském klášteře při kostele sv. Markéty v Praze a u sv. Jakuba v Jihlavě. Svůj první betlém vyřezal již na konci 20. let 20. století. Lužický betlém patří mezi jeho ranější díla a byl vytvořen krátce po návratu z Břevnova.

Na Hodonínsku a Břeclavsku se kromě Lužic můžeme s jeho betlémem setkat například ještě v Brumovicích, v Kobylí, v Lanžhotě, v Lednici, v Šardicích, v Tvrdomicích či v Žarošicích.

Dobry a laskavý člověk, který měl mnoho přátel, zejména mezi kněžími, pro které vytvořil více jak čtyřicet kostelních betlémů a téměř stejně velké množství betlémů soukromých, zůstal celý život svobodný. Zemřel 3. prosince 1987 a je pochován ve Staré Říši.

Připravil: Miroslav Havlík

Prameny a literatura:

RODA, Jan: Portrét tvůrce kostelních betlémů - Metoděj Florian. Betlémář 2007, č. 9.

VACLÍK, Vladimír: Chrámové betlémy v Čechách a na Moravě. Praha: Vyšehrad, 1990. - kapitola: Metoděj Florian a období folklorismu

Adventní čas

Adventní čas začíná v Lužicích jarmarkem, na kterém nabízejí své rukodělné práce lužičtí občané i spolky. Slavnostní rozsvícení vánočního stromu u radnice doprovází každoročně vystoupení dětí i dospělých. V letošním roce zde poprvé nechyběl ani živý betlém. Ke sváteční atmosféře přispívá také vůně svařeného vína pro zahřátí a vůně cukroví, které pro tuto příležitost pečou naše seniorky z Klubu seniorů. Pro mikulášskou nadílku si mohou děti přijít na akci S Mikulášem do Francie. Na vánočním koncertě vážné hudby se letos představí učitelé a žáci ZUŠ Dolní Bojanovice. Kromě vánočního rozjímání si zde připomeneme také 20 let od založení pobočky ZUŠ v Lužicích.

V poledne na Štědrý den se zpívají koly u kapličky, u které stojí sochy kameniných postav směřující k sochám Ježíška, Marie a Josefa, kteří stojí v kapli. Vytvořili je na sochařském sympoziu v roce mladí sochaři pod vedením ak. soch. Ludmily Peckové. Na Štěpána koštují lužičtí vinaři nová vína, chasa volí nové stárky. Ukončení plavecké sezony na Cihelně na Silvestra je nejen ukázkou plavání otužilců z celé Moravy, ale také příležitostí setkat se s přáteli a vzájemně si popřát vše nejlepší do nového roku.

Jana Ambrožová

Sochy u Kapličky s Ježíškem, Marií a Josefem

Mikulčice

Vánoční čas v Mikulčicích

Jako všude na Podluží, tak i v Mikulčicích se vánoční svátky slavily a doposud slaví velmi okázale. Vždycky měly nebo doposud mají v určitých místech a rodinách své zvyklosti.

Celý Štědrý den byl přípravou na Štědrý večer. A byl přísně postní. Bylo dovoleno jen napít se černé kávy. Pověra varovala před „perechtou“ a jejím dřevěným nože, který by mohl „rozpárát“ neposlušné břicho. Celé Vánoce dominovala stolu symbolická ošatka se vším obilím, klasy, cibulí, česnekem, petrželí a mrkví. Štědrovečerní večeře byla skromná, možno říci chudobná. Před večeří se podávaly obřadně oplatky, které pekli starší manželé Přívozni. Večeře dříve – oproti dnešní - byla velmi jednoduchá. Podávala se polévka s obsahem „každé stravy trošku“, polévka fazulačka

Část betlému v kapli

s „krajanci zvlášt vařenými“, „krupica“ polévaná medem a máslem. Také „pukance“ posypané mákem, pomaštěné máslem a slazené medem. Pak následovalo sušené ovoce. Jedlo se ze společné mísy. Při společné besedě se louskávaly ořechy a dýňová jádra a přitom se připomínalo mnoho rozmanitých vyprávění, zvyků a pověr, které se vázaly k hospodářství, poli a odhadování budoucnosti. Štědrý den býval dobou všelijakých kouzel a čarování, což pochází z dávných dob pohanských. Ježíšek naděloval poskrovnu. Děti dostávaly hračky, které připravovala maminka. Ti nejmenší plechové hrkávky, větší děvčata doma ušité hadrové panenky a kluci dostávali „habány“ – hadrové míče ušité z cuků a rozedraných punčoch nebo dřevěné figurky od stařečka. První hvězda byla pokynem ke koledě. Pastýřovo trubení ji ohlašovalo. Pastýř sypal v každé chalupě symbolické

ky obilí všeho druhu na stůl. Děti při koledování dostávaly ovoce, ořechy, dobrotu a sušená dýňová jádra. Na Štěpána měli služební pacholci „dosúženů“ – končila jim celoroční služba u hospodářů. Děvečky vystupovali ze služby až na Nový rok. V dnešní době koledují na Štědrý večer v Mikulčicích chlapci z chasy. Chodí přát s malými dárky děvčatům. A děvčata zase na Nový rok. Na Štěpána si chasa volí nové stárky – 2 chlapce a 2 děvčata. Ti povedou chasu po celý rok. Symbolem Vánoc jsou betlémy. Mají mnohem starší tradici, než vánoční stromek. Za uplynulá staletí se na jejich výrobu použilo nespočet materiálů a bylo vytvořeno mnoho dalších doprovodných postavíček. Podle jedné zprávy už ve 3. století egyptští křesťané vybudovali podzemní chrám s jeslemi. Během 16. století se začínaly stavět i u nás v kostelích jesle tak, jak je známe dnes. Z kostelů se velmi rychle rozšířily do domácností. V Mikulčicích máme betlémy tři. První, zvaný malý, je klasický s pastýři a králi. Je z roku 1900 a byl vyroben přesně na míru na rozměr bočního oltáře mikulčického kostela. Sošky jsou 15 cm vysoké a jsou z gipsu. Betlém má 35 figurek.

Druhý betlém má figury až 70 cm vysoké a každoročně se staví v kapli Sv. Rocha u místního hřbitova. Tento betlém daroval kostelu v roce 1950 otec Matušína, který v Mikulčicích působil. Sám jej dostal od neznámé dárnyně. Betlém má 10 figur a je vyroben z gipsu. Třetí betlém je lidový. Všechny postavy jsou v našem kroji, i Svatá rodina. Navíc je situován do dřívějšího prostředí Mikulčic a Těšic. Svatá rodina je umístěna ve chlívě hajného J. Hnátka u rybníka Nesyt. Tam také těšické děti pasou husy a kačeny. Na mikulčické návsi, u kostela a u Lekavých kříže vytrubuje ponocný. Doprovází jej vesnický „oříšek“. Obyvatelé obou dědin spěchají s dary do chlěva, k čemuž vyhrává populná kapela muzikantů. Na mikulčickém pastvisku pase J. Benada krávy a u studny, pod bývalou tvrzí pase pasáček ovce. V pozadí lužního lesa jsou vidět Kopčany. Jedná se o betlém, který jednu z nejdůležitějších událostí křesťanů představuje v podobě, jak by vypadala, kdyby k ní došlo v Mikulčicích. A právě tento fakt je na něm tím kouzelným a neopakovatelným. Betlém vznikl

Část lidového betlému

v letech 1978 až 1990, kdy působil na faře v Mikulčicích p. J. Kratochvíla. Figurky vyrobili řezbáři M. Kučera z Lužic a M. Beran z Příbora. Mikulčické prostředí betléma po léta rozšiřuje místní kostelník P. Novák.

V Mikulčicích předvánoční čas začíná 1. adventní nedělí „Zpíváním u vánočního stromu“. Lidé se sejdou na návsi u čaje, svařeného vína a perníčků a zazpívají si s dětmi a místními pěveckými sbory. Pak se rozsvítí vánoční stromy v obci. Další tradiční akcí je „Pochod světlušek“, který pořádají místní Skauti. Se zpěvem koled prochází průvod s lampiony obcí ke skautské klubovně, kde nazdobí vánoční strom a posejí u čaje a vánočního pečiva. Již mnohaletou tradiční akcí je „Vánoční koncert“, který pořádá obec spolu s místním chrámovým pěveckým sborem. Účinkují nejen místní muzikanti a zpěváci, ale i z okolí. Letos vystoupí hosté z Rakouska – komorní orchestr Weinviertler Philharmoniker. Spolu s místními muzikanty a zpěváky zahrají a zazpívají „Českou mši vánoční“ od Jana J. Ryby. Děti z hudebního kurzu si každý rok připraví vánoční program, který představí svým blízkým i široké veřejnosti na „Vánoční besídce“ v kulturním domě. Také se pravidelně schází na Boží hod v kostele a zpívají Ježíškovi – „Zpívání u jesliček.“ Každoročně závěrem roku představují místní vinaři svá mladá vína na „Koště mladých vín“. Je to pro ně možnost ochutnat a porovnat kvalitu mladých vín ze své sklizně.
Zpracovala: J. Uhrovičová
Čerpáno: Ze vzpomínek stařenky Kocmanové z domu čp. 394 v Mikulčicích, nar. 1891 – zaznamenala O. Vlasáková
Z podkladů kostelníka P. Nováka
Z podkladů místního kronikáře S. Rutara
Fotografie: S. Rutar

Moravská Nová Ves

Jaké to v tej naší dědině bývalo - vánoční vzpomínání

I v dnešní uspěchané době se rádi vracíme k Vánocům, vánoční čas je i v této neklidné době přece jenom časem klidnějším, časem k zamyšlení a vzpomínání. Někdy snad i trochu nostalgického a idealizovaného, ale to ke vzpomínání patří...

Symbolem Vánoc zůstává stále vánoční stromeček, i když už je vánoční atmosféra jiná – od bohatého štědrovečerního stolu se jde pro ještě bohatší dárčky pod stromečkem a po chvíli radosti a překvapení se všichni dívají na televizi anebo se věnují počítačům, mobilům nebo internetu. Dřív bylo dárků málo – svetr, rukavice, teplé boty, a pokud to bylo finančně možné i knížka, na tu jsme se vždycky těšili nejvíce. Zdobení stromečku se věnovala celá rodina, zvláště děti. Z barevného papíru nebo slámy se dělaly dlouhé řetězce, na stromeček se věšely kostky cukru zabalené do stříbrných nebo zlatých papírků, ořechy, pár kousků pečeného cukroví a jablíček. Ozdoby bývaly velmi jednoduché a prosté, to se s dnešními nedá srovnat.

Jen se začalo na Štědrý den stmívat, do dědiny vyrazili koledníci. Většinou se chodilo po rodině nebo známých, ale bylo i dost takových, kteří to brali „dům od domu“. Do košíčku dostávali ovoce, pečené cukroví, nejvíce je potěšila nějaká ta korunka. To bylo radosti! Koledníků bývala plná dědina a do zpěvu překrásných koled přídali i starší rachejtě, petardy a také světlice. Byl to nádherný koncert pod širým nebem. Dědina byla pokryta sněhem, venku poblíkávala světélka, doma praskalo v kamnech a ještě někde v nejstarších domech i v peci, povídalo se dlouho do noci. Byla to nenapodobitelná atmosféra.

Pohlednice s vánočním motivem

ra, i když býval v mnoha rodinách Štědrý večer jednoduchý a skromný. Bylo ale více pohody a klidu, lidé si na potkání přáli pěkné svátky, měli k sobě blízko...

Období Vánoc bylo i obdobím „hledání služby“. Ti nejstarší si to ještě dobře pamatují, že u každého většího sedláka býval pacholek (čeledín) nebo služebná. Celoroční služba jim končila na Štěpána. V ten den si šli pacholci a děvečky hledat nová místa nebo zůstali u stejného hospodáře ještě další rok. Ale svátek sv. Štěpána nesvětili jen pacholci a děvečky, ale celá ostatní chasa. A i když už pacholci a děvečky na dědině nebyli, štěpánská tradice zůstala, jen dostala jinou podobu. Děvčata se převlékla za kluky a šla „hledat službu“, jak to dělávali pacholci.

K nejkrásnějším vánočním večerům patřilo draní peří. Dlouhé zimní večery byly pro tuto práci přímo ideální. Ženské se scházely vždy každý večer u hospodyně, kde se peří dralo. Draní trvalo týden i více, podle množství husího peří. Dračky se obvykle sesedly v kuchyni ke stolu, na který hospodyně nasykala hromadu peří. Sedrané peří se ze stolu sbírala do tzv. „cíšky“. Dračky se mezi sebou bavily vyprávěním nejrůznějších historek – ať už skutečně byly nebo nebyly a hlavně – probíraly se do všech podrobností starší i novější plotky v dědině. Na ukončení draní připravila hospodyně hostinu – „dodranou“ anebo jak se říkávalo „audamáš“. Na stole byly koláče, bábovka, pečené cukroví, pil s čaj, svařené víno, často i domá-

cí vaječný koňak a nechyběla ani nějaká ta štamprlička domácí slivovice. To většinou tenkrát, když přišli na audamáš i mužští. Besedávalo se dlouho do noci. K zimnímu období a k času vánočnímu patřily zabíjačky. Dříve se krmňák zabíjel píchnutím nože. Vypráví se o tom nejedna veselá historka. Zvláště když se předtím chlapi posilňovali víc, než bylo potřeba. Na dvorku pak nebylo vždy jasné, jestli pašika honí chlapi anebo pašik prohání je. I zabíjačka tak byla příležitostí setkat se s rodinou, přáteli a příbuznými. Děti se těšily zvláště na večerní roznášení zabíjačky rodinám a nejbližším přátelům. Za „donášku“ děti dostaly nějakou tu korunu a často ještě i nějakou dobrotu.

K zimním a vánočním vzpomínkám patří jistě i zimní dětské radovánky, především bruslení, lyžování a sáňkování. I když už se tehdejší brusle, sáňky a lyže těm dnešním jen málo podobají, nemluvě už ani o současném vybavení, tenkrát nám to všechno bohatě stačilo. A možná že u nás bylo tehdy více legrace, než na dnešních přeplněných zimních stadiónech a lyžařských chatách. Nejvíce jsme si užívali bruslení. Morava se od nepaměti až do jejich zregulování pravidelně na jaře a v zimě vylévala z jejího meandrovitého koryta. Vodou bylo zalito obrovské území – od Hodonína až po Lanžhot. A protože bývaly velmi silné mrazy, trvající celé týdny a někdy i měsíce, voda zamrzla a my jsme měli jedno z největších kluzišť v širokém okolí.

Milan Hrdlička, Praha
Rodák z Moravské Nové Vsi

Moravský Žižkov

Čas vánoční ve škole...

Není dítěte, které by nemělo rádo Vánoce. Snad i proto se naše škola zejména v předvánočním období snaží zpestřit dobu čekání a společně strávenými chvílemi tak obohatit toto krásné období konce roku. Již od začátku adventu děti zdobí, tvoří, ale se i baví. Tradičně pořádáme vánoční dílny, kde si děti během dopoledne mohou vytvořit malé dárečky pro své blízké. Dozvědí se ale také vždy něco nového o Vánocích. Samozřejmě, že školu navštíví i Mikuláš se svojí družinou. O toto milé zpestření se starají devátáci. Před čtyřmi roky jsme zavedli tradici slavnostního rozsvícení vánočního stromu před budovou školy. Vždy je tato akce spojena také s putováním se světly, kdy jdou děti, spolu se svými rodiči na malou večerní procházku kolem Moravského Žižkova a na cestu si svítí světýlky (svíčkami, lampiony) jako symbolem světla Vánoc. Vše je završeno programem a rozsvícením velkého stromu před školou, kte-

Vánoční jarmark

ry zdobí žáci posledního ročníku. Snažíme se tuto akci vždy nějak zpestřit, takže loni bylo vše spojeno také s pouštěním balónek s vánočním přáním a letos bude před školou malý koncert country kapely, která zahrává koledy. Zástupci dětí ze všech ročníků přečtou svá vánoční přání. Každé dva roky si žáci školy se svými učiteli připravují Velkou vánoční besídku, kdy předvedou to, co se naučili. Hosty jsou ale i žáci, kteří již školu opustili, ale rádi se k nám vrací. Letos má celý program podtitul Vánoce s „Rybou“. Před dvěma lety byla besídka obohacena přehlídkou zimních krojů a krojovaným betlémem. Poslední den před začátkem vánočních prázdnin si děti pořádají vlastní besídky a nakonec se všichni sejdem venku před stromem školy, kdy za zpívání koledy obdrží každá třída vánoční šek, za který si mohou do třídy pořídit to, co by se jim nejvíce líbilo. Jsou tak obdarováni všichni. I my se snažíme vzájemně obdarovat nejen dárky, ale i krásnou vánoční atmosférou celé školy.

Mgr. Miloslav Sova, ředitel školy

Krojový keramický betlém pana Jaroslava Buzrly

Žižkovský rodák pan Jaroslav Buzrly ke vzniku unikátního keramického betlému říká: V mládí jsem hodně cestoval, rád poznával jiné krajiny, ale vztah k folkloru a lidové tvořivosti mám odjakživa. Takový ten zárodek zájmu ve mně hřimal již od dětství a kolem čtyřicátého roku věku se rozvinul naplno a stal se mým koníčkem na celý život. Zabývám se rekonstrukcí starých krojů, které podle mých návrhů šije paní Věra Vašíčková a sbírám tradiční lidovou keramiku. Ve své sbírce mám jak repliky habánské keramiky, tak i modranskou, tupeskou nebo vyškovskou keramiku. Sbíráám převážně džbánky a talíře. Mým snem bylo vytvoření sbírky různých krojových typů. Měl jsem svou vizi, dlouho to bylo mé přání, ale nevěděl jsem, jak to uskutečnit. Až jednoho dne jsem se dostal k paní Zdeňce Zipperové, keramičce z Hodonína. Ta dělá keramiku i různé reliéfy do sklepa. Vyrábí rozličná tematická seskupení – zabíjačku, jarmark, sedící tetičky na hody apod. V roce 1999 začala pro mě vyrábět první krojované postavičky. Postupně tvořila další a další celých osm roků dle předloh, které jsem jí dodával (fotografie, malby, etnografické podklady apod.) Jsou to figurky z vypalované keramiky 18-20 cm velké, oblečené do krojů historických, nošených od roku 1880, ale i současných, ze všech krojových oblastí Moravy, Čech a Slovenska. Jedná se o kroje slavnostní, obřadní i pracovní. Nejdříve jsem nechal vyrobit jenom hanácko-slovácký region. Pak se postupně sbírka rozšiřovala o další a další regiony: středočeský, severočeský, východočeský, zápačeský, jihočeský, Horácko, Valašsko, Hanou a Slezsko, západní, střední i východní Slovensko. Jmenovat všechny regiony ani nelze, byl by to několikastránkový popis. Ve sbírce je obsaženo asi 150 regionálních typů. Průběžně se vyrobily i biblické figurky a spolu s ostatními nakonec slouží k sestavení betlému v dnešní podobě. Jelikož je to rozsáhlé dílo, 550 figurk, mám ho celoročně sestavený. Sestavení má dvě podoby. Klasický betlém, kde je Svatá rodina, Tři králové a další figurky, které nesou dary do Betléma, a přes léto to sestavuji jako průvod do polí ke kapličce. Tento betlém byl po sestavení celého kompletu vystaven v Moravském Žižkově a později byl 2x na výstavě betlémů v Hodoníně. Za zmínku stojí i betlém v místním kostele. Jde o klasický starý dřevěný betlém, který daroval našemu novému kostelu P. František Kozár ze své osobní sbírky. Pan farář má v Moravském Žižkově své kořeny

Betlém Jaroslava Buzrly

a krátce zde i působil v kostele Panny Marie Vítězné. Kde byl betlém vyrobený ani kdo je jeho autorem, nevíme.

Z vyprávění pana J. Buzrly sepsala: Hana Haluzová

Vánoční zpívání

Vánoční zpívání má v Moravském Žižkově několikaletou tradici. Vzniklo z iniciativy Žižkovjánku, dětského folklórního souboru a probíhá vždy 22. prosince v podvečer. Před rozsvícením stromem na sóle vystupují děti s vánočním pásmem, zpívá žižkovský mužácký sbor a krásný pěvecký vstup má rovněž folklórní soubor Hrozen-Pohárek. Tento program je doprovázen cimbálovou muzikou, od minulého roku už naší vlastní dětskou. Předvánoční odpoledne je zpestřeno prodejem různých dobrot a pochutin ve stáncích na celém sóle. Nemáme jen stánky s jídlem a pitím, ale najdete zde také drobné dárkové předměty i výrobky dětí, které je možné za symbolickou hodnotu zakoupit a třeba tím i někoho obdarovat pod stromčkem na štědrý den. I přes rozmanité počasí, které v tuto dobu zažíváme, se přichází lidi svátečně naladit a navodit si vánoční atmosféru. Srdečně zveme domácí i přespolní, přijďte prožít tu krásnou atmosféru s námi.

Ing. Miroslava Kvitová

Vánoční zpívání - DFS Žižkovjánek

Nový Poddvorov

Advent v Novém Poddvorově

V listopadu po svátku svaté Kateřiny 25.11., patronky naší obce, nastává období adventu. V křesťanském kalendáři je to období radostného očekávání narození Ježíše Krista, období půstu a ranních modliteb - rorátů, na něž se chodí do našeho kostela svatého Martina. Toto tajemné období hlavně pro děti, které netrpělivě očekávají na příchod svatého Mikuláše v naději, co jim asi nadělí, je obdobím ztišení a nekonají se též žádné zábavy a plesy. Dříve naše děti věřily, že se sv. Mikuláš se spouští u kříže v Podkovných a odtud jim nosí svou nadílku.

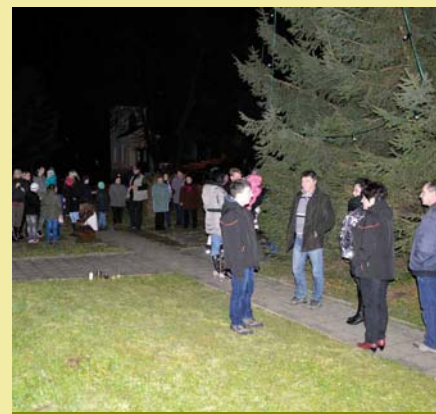
Dnes však jsou dary mnohem větší a nákladnější než tomu bývalo v minulosti. Advent též býval časem besed, draní

peří a tradičních zabíjaček, u kterých se scházelo celé příbuzenstvo. Věřilo se, že hojně větry o adventu zaručují bohatou úrodu ovoce a polních plodin. Je však velká škoda že v dnešní konzumní společnosti se vytrácí duch adventu stejně jako tradice a vzájemné setkávání lidí.

Snad i proto se snažíme dávné zvyky připomínat alespoň částečně, a tak se v naší obci stalo již pravidlem, že každou první adventní neděli společně rozsvěcujeme na návsi za zvuku koled

náš Vánoční strom.
Napsal Vladimír Kašík

Prušánky

Ke Štědrému dni patří koledování na návsi, tradiční večeře, dárky, koledy, rozkrajování jablíček, půlnoční mše a... betlémy. V současné době má snad každá rodina u stromečku postavený betlém, někdo dřevěný, někdo porcelánový, vystřihovaný z papíru, keramický či z perníku. Dříve to ale taková samozřejmost nebyla a na betlém se chodívalo dívat do kostela anebo ke Pšovským. Tam se ostatně chodí dodnes, třeba když je tatínek s dětmi maminkou „vyhozen“ z domu, aby mohly být dokončeny poslední vánoční přípravy. Ale samozřejmě hlavně proto, že jak betlém v kostele, tak oba betlémy, které patří rodině Pšovských, jsou nádherné.

Betlém v kostele

byl zakoupen v roce 1929 za 1535 korun od pana Sladníka z Olomouce. Na jeho koupi přispěl III. řád svatého Františka sumou 1335 korun a Odbočka Svazu katolických žen a dívek sumou 200 korun. Základ betléma je původní, ale protože všechny jeho figurky byly sádrové, některé z nich byly poničeny a postupně doplňovány jinými. Pořád ale děti při návštěvě kostela v době vánoční nadšeně pozorují jednotlivé výjevy a stejně nadšeně krmí pokladničku - černouška, který po vhození mince děkuje pokýváním hlavy.

Betlém rodiny Pšovských

Na místě rodinného domu číslo 11 v Prušánkách byla na počátku 20. století prodejna smíšeného zboží, která patřila matce pana Jakuba Pšovského. Ve 30. letech přicházely do obchodu dřevěné bedny s cikorkou a v nich byly papírové archy s vystřihovacími betlémy. Mladý Jakub figurky vystřihoval a z bedýnek

Starý betlém Jakuba Pšovského

Slovácký betlém u Pšovských

lupénkovou pilou vyřezával tvary figurok a lepil na ně vystřihané obrázky. A když část betléma shořela, začal vystřihovat a lepit figurky znovu. To byl základ dnešního velkého betléma, který už vidělo několik generací dětí i dospělých. Za časů faráře Matušiny dělal Jakub Pšovský kostelníka a když se pan farář stěhoval pryč, našli při vyklizení fary nějaké staré poškozené figurky z původního kostelního betléma. Farář figurky věnoval Jakobovi, který je opravil a zakomponoval do toho svého. V 60. letech věnovala rodina Elefantova ze Stříteže nad Ludinou Jakobovi figurky ze starých betlémů. Získala je od sběratele pana Hynčici, který je získal od tamních farářů. A tak se betlém stále rozrůstal. V 80. letech začal vystřihovanými figurkami do betléma přispívat syn Marek, který později zcela převzal spravování betléma po svém otci. Podle jeho slov příprava na postavení betléma začíná již na začátku prosince, kdy se každý rok musí shánět nový mech, který Markova maminka přebere a pak usuší, stejně jako přes rok chystá sušené květy. Marek mezitím sbírá doplňující přírodní materiály jako révy a hlavy z vinohradu, kořeny ořechů, šípkové větvičky. Stavění samotného betléma trvá dlouhé tři dny.

Rodina Pšovských je majitelem i dalšího známého betléma, tzv. slováckého. Ten nechal v roce 1981 zhotovit u řezbáře Kratochvíla tehdejší prušánecký farář František Kozár. Nebyl to tradiční betlém, pozadí tvořily Prušánky s kostelem a Nechory, Ježíšek neležel v jeslích v Betlémě na seně, ale v Necho-

rách před otevřeným sklepem, byli tam šohaji a děvčata v kroji a hlavně vyřezané figurky lidí, kteří nikdy do kostela nechodili, ale které by tam pan farář zřejmě rád viděl. V roce 1982 byl tento betlém poprvé vystaven v kostele, ale s dobrou odezvou se nesetkal. Místním babičkám se nelíbil – „Ježíšek že sa narodil v Nechorách mezi ožralcama?! A co ty figurky? Takoví zašknůření pajáci! A proč sú v betlémě zrovna tito bezvřerci?!“ Farář to hodně mrzelo a už nikdy betlém nevystavil. Nějakou dobu byl betlém uložen

Betlém v kostele

u jednoho farníka a poté ho pan farář odkázal panu Jakobovi Pšovskému. A od té doby se u Pšovských staví jeden rok betlém tradiční a druhý rok slovácký. Mimochodem – ten se staví jen tři hodiny, a snad i proto Marek staví jeden rok ten starý, na stavbu a čas náročnější betlém, a druhý rok tento slovácký.

Sepsala: Jana Kamenská

Zdroje: Farní kronika z Prušánek, vyprávění pana Marka Pšovského
Foto: Petr Omelka

Starý Poddvorov

Vánoční čas ve Starém Poddvorově
Blíží se nejkrásnější svátky v roce – Vánoce. V naší obci je začínáme vždy první adventní nedělí, kdy se sejdeme u základní školy, abychom slavnostně rozsvítili obecní vánoční stromek. O program se starají žáci základní a mateřské školy. Pro děti jsou připraveny létající lampiónky, kam mohou našeptat svá vánoční přání a poslat je do nebe Ježíškovi, dospělí si pochutnají na vánočním punči. Tradicí se stala také adventní besídka v kulturním domě, kde obyvatelé obce mohou zhlédnout vánoční pohádku v podání žáků základní školy.

Mikuláš s andělem přišli do školy

Do doby adventní patří také svátek sv. Mikuláše. V tradici zůstává mikulášská nadílka v předvečer jeho svátku, tedy 5. prosince. I v dnešní době můžete v naší obci potkat Mikuláše, andělíčky i čerty, kteří navštěvují rodiny s dětmi, každoročně přichází Mikuláš do kostela sv. Martina a také do místní školy a školky.

A již jsou tu ty vytoužené svátky klidu, míru a pokoje. Pro věřící obyvatele jsou spojeny s církevními aktivitami v kostele: 24. prosince – Štědrý den je v kostele sv. Martina sloužena „půlnoční mše svatá“ ve 21.00 hodin, 25. prosince – Slavnost Narození Páně a 26. prosince – Svátek

Betlém z kostela sv. Martina

sv. Štěpána. Tato mše svatá je sloužena za všechny chlapce a hospodáře ze Starého a Nového Poddvorova. 1. ledna – Slavnost Matky Boží Panny Marie – mše je sloužena za všechna děvčata a hospodyňky z naší farnosti. Při posledních dvou jmenovaných svátcích se účastní mši svatých chlapci, děvčata i ministranti ve svátečních krojích.

Do tradic Vánoc patří i stavění betlémů nejen v rodinách, ale především v kostele pro širokou veřejnost. Vzhledem k tomu, že náš kostel je nový, teprve z roku 1994, je i betlém nový. Přivezl jej P. Grzegorz Zych s panem Zdeňkem Kuchyňkou ze své rodné vlasti, z Polska, v roce 2006. Tvoří jej figurky z plastu o průměrné velikosti 40 cm. Historická je pouze pokladnička. Má tvar andělíčka, který zakývá hlavou vždy, když mu vhodíte drobnou minci.

Nejstarší betlém v obci je v majetku školy. Pochází ze začátku minulého století. O jeho stavění se každoročně starala paní Magdalena Trefíliková /1905 – 1964/ a později Marie Bařinová /1906 – 1994/. Byl vystavován ve Zvonici a my

Nejstarší betlém má škola

děti jsme se na něj rády chodily dívat. Škole jej věnovala v roce 1993 rodina Uhrovičova. Není již kompletní, některé figurky byly v průběhu let zničeny, protože byly vyrobeny ze sádry. Naším dětem však dosud dělá radost a každoročně jej ve škole vystavujeme. Chybějící figurky žáci dotvořili a instalují je do pozadí, které si sami nakreslí. Mnoho rodin si staví pod vánoční stromček svůj domácí betlém. Většinou jsou papírové s obrázky Josefa Lady nebo Karla Svolinského. Někteří zruční tatínkové jej nalepili na dřevěnou podložku, vyřezali postavičky a ti nejzručnější zkonstruovali i pohon. Jiné rodiny využily nabídky dnešních obchodů, které nabízí betlémy z různých materiálů.

Tříkrálová sbírka v roce 2014

Do doby vánoční patří, tak jako v každé vesnici a městě našeho státu, Tříkrálová sbírka, která probíhá pod záštitou Charity. Celá vesnice dosud vzpomíná na rok 2014, kdy Tříkrálová sbírka probíhala velmi slavnostně. Obcí procházely děti a tři králové - Kašpar, Melichar i Baltazar s průvodem velbloudů. Vybrané dary byly určeny pro Azylový dům pro matky s dětmi.

V době vánoční, na svátek sv. Štěpána se schází chasa v hospodě a volí se stárci. Ti předešlí předají své stárkovské právo těm, kteří budou řídit chasu v příštím roce a uspořádají tradiční hody v obci. Jen ti starší občané dnes nostalgicky vzpomínají na doby, kdy chlapci na sv. Štěpána zpívali po vesnici a chodili „na službu“ k dívkám. Ty jim pak stejnou měrou oplácely na Nový rok. Pryč jsou také léta, kdy na Štědrý den po poledni se celá vesnice rozezpívala koledami dětí. Ty obcházely dům od domu, koledovaly a přály šťastné a veselé Vánoce. Tam, kde byly obdarovány perníčkem či sladkými vánočními oplatky, šly i dvakrát.

Připravila: Miroslava Hajdová

Magdalena Trefíliková a Marie Bařinová se po léta staraly o betlém v obci

Tvrdonice

Jan Noháč, Vlastivěda Moravská, Břeclavský okres, rok vydání 1911

...a již je sv. Lucie, která „noci upije, ale dňa nepřidá“ a do Vánoc už jen několik dní. Na Štědrý den se děti postí, aby viděli „baránka“. Sotva se počne stmívat, pospíchají děti na večeři, ne tak z hladu, jako z dychtivosti, aby mohly už ven koledovat. Stromek na Štědrý den nebýval na venkově zvykem, nyní se tento „panský“ zvyk zavádí i tu. K večeři bývají ryby a buchtý. Venku střílí chasa z pistolí a pušek na oslavu Páně. Rána za ranou jako na hlavním honě a střelení, které k půlnoci ochablo, obnovuje se někdy ke 4. hodině, kdy lidé chystají se na jitřní. Půlnoční mše zde nebývá – stávaly se veliké krádeže koní a jiných věcí, zloději prý byli Uhři, kteří koně prodávali v Uhrách na jarmarcích. Mezi střelení ozývá se veselé troubení pastýřovo, jemuž hospodyně vynášejí z domů pečivo a ukládají ženě jeho do nůše. A v to všechno mísí se dětské koledy. Sta koledníků z obce i okolí obléhají dveře domů a z plna hrdla propěvují rozličné koledy. Sotva byly poděleny ořechy, jablky nebo koláči, už jsou tu zase druzí a než se všichni vystřídají, uplyne kolik hodin. Tak oživená dědina není snad po celý rok jako na Štědrý den. Boží hod uplyne klidně, ale živěji je na sv. Štěpána, kdy vystupují pacholci ze služby a nastupují nová místa. Kteří služební odcházejí ze služby, dostanou na doslouženou veliký koláč pletený, na kterém jsou z pečiva různé ozdoby. Dozdobí se barevnými stužkami. Dívky vystupují ze služby až na Nový rok.

Na sv. Štěpána večer mívá obecní výbor schůzi, v níž volí se policajt, hotaři, ponocný a pastýř. Vedle obecních služebníků ustanovuje v ten den obecní výbor obecní žebráky.

Rozsvícení vánočního stromu

Mikulášský jarmark

Starší, chudí lidé hlásí tudíž předem u starosty, aby byli přijati do „almužné“. Ale i pro chasu je sv. Štěpán důležitým dnem. Volí si totiž své stárky. Každý šohaj, který chodí nebo bude chodit za rež k muzice (od 14 let), jmenuje dva chasníky, které chce mít stárky. Starší stárci jména zapisují. Dva, kteří dostali nejvíc hlasů, jsou zvoleni. Poděkují chase a dají aldamáš. Dříve bývalo zvykem vědro vína, maso a viržinky, dnes odbude se to čtvrtkou (25 l) piva. Na sv. Jana ev. (27. prosince) bývá ještě poloviční svátek. Starý rok končí 31. prosince slavným poženáním v kostele, a na večer se zvoní všemi zvony na poděkování starému roku. Konečná oslava děje se v hospodě, kde často se hned vítá i rok nový. Na nový rok čeká hospodáře výplata. Kolář a kovář přicházejí s celoročními účty za práce, které se nyní vyrovnávají.

Čas vánoční 2017, Tvrdonice

Že se blíží Vánoce začínáme vnímat někdy v polovině listopadu, kdy se postupně objevují na sloupech elektrického osvětlení světelné dekorace. Potom se v posledním týdnu měsíce ocitne na náměstí místo hodové máje velký jehličnan, a to už víme, že začíná adventní doba. O prvním adventním víkendu si můžeme přinést na bohoslužbu do místního kostela posvětit adventní věnce. O druhé adventní sobotě pořádáme v naší obci již několik let na náměstí MIKULÁŠSKÝ JARMARK. Letos to bude v sobotu 3. prosince a opět nás čeká bohatá nabídka nejrůznějšího dárkového zboží, ale i občerstvení včetně zabijačko-

vých specialit a minikoštu vína. Děti i dospělí se představí v kulturním programu, pozvání přijal Mikuláš se svou družinou a pan starosta za asistence těch nejmenších slavnostně poprvé rozsvítí Vánoční strom. Na „staré škole“ na vás čekají výtvarné dílny pro malé i velké. Hned v neděli 4. prosince můžete přijmout pozvání DNS Pomněnka na ADVENTNÍ SETKÁNÍ do Dělnického domu, kam za domácími dětmi přijedou přespolní dětské soubory z Kuklova, Brodského, Dolních Dunajovic a cimbálová muzika z Lužic. Můžete si spolu s dětmi zazpívat nejen koledy z obou břehů Moravy. V sobotu 17. prosince připravuje u nás svůj už druhý VÁNOČNÍ KONCERT Petr Bende se svými hosty, mezi nimiž bude i pěvecký sbor místní základní školy. O svátečních dnech se snad potkáme na některé z bohoslužeb, na Štěpána budeme, stejně jako před sto lety, držet pacholkům palce, aby zvolili pořádné stárky, kteří povedou chasu v následujícím roce. Odpoledne se sejdou vinaři, aby ochutnali svá vína z letošní úrody. Při té příležitosti požádají místního duchovního správce o SVĚCENÍ VÍN. V pátek 30. prosince pořádají děvčata tradiční DÍVČÍ VÍNEK, který po půstu zahajuje plesovou sezónu nejen v obci, ale vlastně na celém Podluží. A na Silvestra vás zveme od 18.30 na náměstí na přátelské rozloučení se starým rokem, které vyvrcholí v 19.30 SILVESTROVSKÝM OHŇOSTROJEM.

Jménem všech občanů Tvrdonice Vám všem přeje příjemnou adventní dobu, spokojené prožití svátečních dní a mnoho zdraví a štěstí v novém roce.

Týnec

Vánoční čas

Nynější kostel v Týnci zasvěcený památce Štěpí sv. Jana Křtitele dal postavit kníže Liechtenstein v letech 1767 až 1770, pro množství poutníků byl rozšířen v r. 1792, v roce 1805 – 8 byla přistavěna nová zděná věž. V kostele je jeden oltář s milostným obrazem Panny Marie a kůr s varhanami. Na Vánoce se zde sestavuje betlém s jesličkami, zakoupený v roce 1925, věnovaný kostelu kostelníkem a stolařem Vojtěchem Dokoupilem.

VÁNOCE jsou svátky, které očekávají hlavně děti. V dnešní době jsou stále více zneužívány komerčí, ale z doby minulé zůstalo několik zvyků, některé zaniklé se v poslední době obnovují, např. děti ze školy chodí zahalené jako Luciky /nebo matičky/vymetat nemoci a nepravosti. V předvánočním čase mají dílničky a chystají perníčky, ozdoby, svícný apod. Všeobecně je oblíbený předvečer svátku sv. Mikuláše, i když se za čerty, anděla a Mikuláše převlékají stále mladší děti. Mikuláši dříve navštěvovali i svobodná děvčata, děti obdarovali sušeným ovocem, ořechy. Ty věřily, že se čerti spouštějí na provaze u boží muky, které stávaly v polích nad Týncem. Také si dávaly za okno čepice, aby do nich dostaly něco dobrého. V dnešní době se pořádá mikulášská nadílka v kostele pro všechny děti, které přijdou.

Mikuláš s andělem v kostele

Jesličková slavnost

Na Štědrý den se držel půst, proto se večeřelo brzy. Po společné modlitbě dostali všichni kulatý oplatek pokapaný medem, hlavní jídlo byly pečené puškance /buchtičky/ a pirohy pokapané máslem a posypané mákem, pak koláčky a pečené cukroví. Teprve před válkou se ujal zvyk usmažit kapra. Vánoční stromek byl jen v „panských“ rodinách,

Betlém

zdobily ho papírové řetězy, domácí cukroví, stromek se všeobecně rozšířil až za války. Po večeři se chodilo na koledu. Většinou děti šly dům od domu, zazpívaly koledu a dostaly ovoce, ořechy a výjimečně bonbony – špalky a maliny. Mládenci navštěvovali svobodná děvčata. Koledoval i pastýř, který se ženou obcházel obec, troubil a lidé mu dávali do nůše koledu, někdy peníze. Na půlnoční mši se chodilo do Moravské Nové Vsi. Na Štěpána končili pacholci službu a dostávali výslužku, od těch dob chodili chlapi po dědině s velkým koláčem, navštěvovali dívky pod záminkou, že hledají službu. Večer pak byla okázalá štěpánská zábava. Podobný zvyk byl i na Nový rok, kdy končila služba dívkám. Dnes je svátek Štěpána v Týn-

ci spojen s volbou stárka na další rok. Čas vánoční začíná v Týnci 1. adventní nedělí rozsvěcením stromečku na návsí, ke kterému děti přinášejí světlo svými lampiony, vystoupí spolu a mužáky a zpěváky z Pohárku a zazpívají koledy. Oblíbený je ohňostroj v podání firmy PYPO. Obec přispěje k dobré náladě svařákem pro dospělé a čajem pro děti, rybáři mají stánek s pečenými rybami a je možné u několika stánků nakoupit vánoční zboží. Na vánoční koncert v kulturním domě jsou všichni zváni, letos 17.12. v 17hod. vystoupí Štěpánští koledníci. Teprve nedlouhou tradici má štedrovečerní půlnoční troubení z kostelní věže. Pod věží se však schází u svařeného vína a nějakého pohárku něčeho ostřejšího stále více lidí, aby si vzájemně popřáli šťastné a veselé Vánoce. Také vánoční koncert v kostele bývá plně obsazený posluchači, program pečlivě místními umělci připravený. V kostele už několik let nacvičují maminky s dětmi divadelní představení s biblickými náměty, líbí se to účinkujícím i dětem. Tak se vánoční čas stává příležitostí k setkávání.

Připravila: Mgr. Věroslava Hesová

Foto: Mgr. Hana Zoubková

Vánoční koncert v kostele

Mikroregion Weinviertler Dreiländereck

Herrnbaumgarten ist Medienliebling

Das verrückte Dorf Herrnbaumgarten lockt immer wieder zahlreiche Medien an, die mit gerne über die ausgefallenen Ideen der gedankenüberschüssigen Gemeinde berichten. Im heurigen Sommer wurden Aufnahmen für ein interessantes neues Sendungsformat unter dem Titel „Sebergs bestes Stück“ produziert. Herrnbaumgarten wurde als eine von 6 Gemeinden in Österreich ausgesucht und präsentierte sich noch dazu in der Pilotsendung auf dem sender Puls 4. Die Fernsehreihe „Sebergs bestes Stück“ ist eine Reise in die Vielfalt der österreichischen Regionen und vermischt Comedy mit einem unterhaltsamen, neugierigen Einblick in die Winkel des Landes, die vielleicht manchmal übersehen werden. Nicht zuletzt transportiert die Sendung stolz die Menschen, die Österreich so einzigartig machen.

In jeder Episode reist Gregor Seberg, bekannt aus der Serie „Soko Donau“, in ein größeres Dorf oder eine kleine Stadt und verbringt 2 Tage mit den Einwohnern. Basierend auf diesen Eindrücken stellt Schauspieler Gregor Seberg ein kurzes Kabarett-Programm zusammen, das am zweiten Abend des Besuchs aufgeführt wird.

„Guten Morgen Österreich“

Ein weiterer Fernsehauftritt war am 18. November mit der Sendung „Guten Morgen Österreich“, die ebenfalls aus der Gemeinde Herrnbaumgarten übertragen wurde. Aus einem mobilen Studio sendete der ORF von 6.00 bis 9.00 Uhr aus dem Kulturzentrum Herrnbaumgarten. Alle Interessierten hatten dabei die Möglichkeit das Studio zu besuchen und bei diesem Event dabei sein.

„Berti Barfuß“ beim Winzerfest

Das Schratzenberger Maskottchen des Barfußwegvereines „Berti Barfuß“ nahm am diesjährigen Winzerfest in Poysdorf teil und wurde mit dem grenzüberschreitenden Bummelzug bis zur Tribüne der Ehrengäste gebracht. Dort traf es auf Niederösterreichs Landeshauptmann Dr. Erwin Pröll und Landesrat Mag. Karl Wilfing. Berti Barfuß hat natürlich mit aller Energie für das gelungene Tourismusprojekt, den länderübergreifenden „Barfußweg“ Schratzenberg – Valtice geworben.

Herrnbaumgarten je miláčkem médií

Bláznivá vesnice Herrnbaumgarten stále ještě láká četná média, která ráda informují o nápadech obce, která má přemíru myšlenek. Letos v létě byly pořízeny nahrávky pro nový zajímavý vysílací formát s názvem „Sebergs bestes Stück“. (Sebergův nejlepší kus). Obec Herrnbaumgarten byla vybrána jako jedna ze šesti obcí v Rakousku a prezentuje se v pilotním pořadu na stanici Puls 4. Televizní seriál „Sebergs bestes Stück“ popisuje rozmanitost rakouských regionů a mísí komediální žánr se zábavným, zvědavým pohledem do koutů země, které jsou někdy přehlíženy. V neposlední řadě pořad hrdě představuje lidi, kteří činí Rakousko tak jedinečným. V každé epizodě cestuje Gregor Seberg, známý ze seriálu „Soko Donau“, do větší vesnice nebo menšího města a stráví tam dva dny s místními obyvateli. Na základě těchto dojmů sestaví herec Gregor Seberg krátký kabaretní program, který je uváděn druhý večer jeho návštěvy.

„Guten Morgen Österreich“ (Dobré ráno, Rakousko)

Další televizní vysílání proběhlo 18. listopadu, jednalo se o pořad „Guten Morgen Österreich“ (Dobré ráno, Rakousko), který byl rovněž přenášen z obce Herrnbaumgarten. Z mobilního studia vysílala stanice ORF od 6.00 do 9.00 hodin z kulturního centra obce Herrnbaumgarten. Všichni zájemci měli možnost navštívit studio a být přítomni tomuto programu.

„Berti Barfuß“ na vinařských slavnostech

Maskot schratzenberského spolku Stezky bosou nohou „Berti Barfuß“ se zúčastnil letošních vinařských slavností v Poysdorfu a přeshraniční lokálka jej přivezla až ke tribuně čestných hostů. Tam se setkal s dolnorakouským zemským hejtnanem Dr. Erwinem Pröllem a zemským radním Mag. Karlem Wilfingem. Maskot Berti Barfuß samozřejmě se vši energií propagoval vydařený turistický projekt, přeshraniční Stezku bosou nohou Schratzenberg – Valtice.

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Prosinec 2016		
Ladná	11.12.	Adventní neděle s ...
Mikulčice	16.12.	Pochod světlušek
Josefov	17.12.	Adventní turnaj ve stolním tenise
Josefov	17.12.	Mistrovství Josefova ve stolním Stiga hokeji
Kostice	17.12.	Vánoční zpívání (koncert)
Starý Poddvorov	18.12.	Adventní besídka
Mikulčice	18.12.	Vánoční koncert
Lanžhot	18.12.	Adventní koncert
Ladná	18.12.	Adventní neděle s ...
Prušánky	23.12.	Vánoční koncert
Prušánky	24.12.	Vánoční koledování na návsi
Lanžhot	26.12.	Žehnutí koní
Lanžhot	26.12.	Štěpánská zábava
Prušánky	26.12.	Štěpánský turnaj v ping pongu
Tvrdonice	26.12.	Svěcení vína
Mor.Nová Ves	26.12.	Žehnutí vína
Lanžhot	28.12.	Ohňostroj, koncert Poutníci
Tvrdonice	30.12.	Dívčí vínek
Mikulčice	30.12.	Košť mladých vín
Dolní Bojanovice	31.12.	Silvestr
Josefov	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Lužice	31.12.	Ukončení plavecké sezony na Cihelně
Tvrdonice	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Mor. Nová Ves	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Leden 2017		
Nový Poddvorov	1.1.	Novoroční ohňostroj
Starý Poddvorov	1.1.	Novoroční ohňostroj
Prušánky	2.1.	Ohňostroj
Dolní Bojanovice	7.1.	Ples KDU-ČSL
Kostice	7.1.	Krojový ples
Ladná	7.1.	Novoroční koncert v kostele
Mikulčice	7.1.	Degustace ovocných pálenek
Nový Poddvorov	7.1.	Tříkrálová sbírka
Tvrdonice	7.1.	Ples obce
Lužice	7.1.	Tříkrálová sbírka
Josefov	8.1.	Tříkrálová sbírka
Mikulčice	8.1.	Tříkrálová sbírka
Hrušky	13.1.	Vinařský ples
Josefov	14.1.	Ples SDH Josefov, pyžamový
Dolní Bojanovice	14.1.	Ples sportovců
Prušánky	14.1.	Krojový ples
Tvrdonice	14.1.	Ples SDH
Týnec	14.1.	Krojový ples
Lanžhot	14.1.	Krojový ples
Lužice	14.1.	Krojový ples
Prušánky	20.1.	Ples Regionu Podluží
Starý Poddvorov	21.1.	Ples rodičů
Týnec	21.1.	Farní ples
Mikulčice	21.1.	Košť ovocných pálenek a kysaného zelí
Moravský Žižkov	21.1.	Krojový ples
Dolní Bojanovice	28.1.	Retro ples
Kostice	28.1.	Ples sportovců
Mikulčice	28.1.	Reprezentační ples obce
Prušánky	28.1.	Diskoples kuželkáři

Obec	Datum	Název akce
Lanžhot	28.1.	Společenský ples města
Týnec	28.1.	Hasičský ples
Ladná	29.1.	Dětský karneval
Únor 2017		
Tvrdonice	3.2.	Ples školy
Tvrdonice	4.2.	Krojový ples
Hrušky	4.2.	Námořnický disco ples
Prušánky	4.2.	Společenský ples SRPDŠ
Nový Poddvorov	10.2.	Ples OÚ
Dolní Bojanovice	11.2.	Ples SRPDŠ
Ladná	11.2.	III. Obecní ples
Mikulčice	11.2.	Krojový ples
Moravský Žižkov	11.2.	Country bál
Hrušky	11.2.	Krojový ples
Lužice	11.2.	Ples SRPDŠ
Dolní Bojanovice	18.2.	Orelský ples
Josefov	18.2.	Ples obce Josefov, hippie
Mikulčice	18.2.	Ples hasičů a myslivců
Prušánky	18.2.	Čundrbál - Kapela starých časů
Tvrdonice	18.2.	Maškarní ples
Moravský Žižkov	18.2.	Maškarní bál
Starý Poddvorov	18.2.	Obecní ples
Dolní Bojanovice	24.2.	Festival tolerance
Týnec	24.2.	Degustace vín v 18. hodin
Dolní Bojanovice	25.2.	Slovácký humanitární ples
Josefov	25.2.	Dětský maškarní karneval
Kostice	25.2.	Setkání harmonikářů
Ladná	25.2.	Lanštorfský fašank a obecní zabižka
Lanžhot	25.2.	Fašank
Prušánky	25.2.	Maškarní disco ples
Tvrdonice	25.2.	Košť vín
Lužice	25.2.	Ples sportovců, Fašanková občůžka
Moravský Žižkov	26.2.	Fašank DFS Žižkovjének
Tvrdonice	26.2.	Fašank DNS Pomněnka
Mikulčice	26.2.	Slavn. program k výročí hud. kurzu
Březen 2017		
Mikulčice	3. a 4.3.	Pestrovečer
Tvrdonice	4.3.	Dětský maškarní ples
Týnec	4.3.	Místní výstava vín
Lužice	4.3.	Maškarní bál
Lužice	5.3.	Dětský karneval
Mikulčice	10.3.	Společenský večer k MDŽ
Lanžhot	11.3.	Výstava vín
Moravský Žižkov	11.3.	Degustace vín
Týnec	11.3.	Výroč. členská schůze MRS, pobočný spolek Týnec
Starý Poddvorov	12.3.	Zpěváček Podluží
Tvrdonice	12.3.	Oslava MDŽ
Kostice	18.3.	IV. ročník gastronomické soutěže
Kostice	18.3.	Degustace vín
Moravský Žižkov	18.3.	Výstava vín
Ladná	18.3.	II. setkání harmonikářů
Prušánky	19.3.	Dětský karneval
Lužice	23.3.	Lužická laťka, závod skok vysoký žáků Reg. Podluží
Mikulčice	25.3.	Country bál
Hrušky	25.3.	Přehlídka vín a sýrů

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Duben 2017		
Tvrdonice	1.4.	Vynášení smrtky, jarní tvoření, jarní výstava
Josefov	2.4.	Smrtnice
Mikulčice	8.4.	Silniční běh Velká Morava - závod na 10 km
Mikulčice	8.4.	Velkomoravský košt vín, Výstava vín Podluží
Starý Poddvorov	8.4.	Uklidme Poddvorov
Mikulčice	9.4.	Velkomoravský košt vín, Výstava vín Podluží
Mikulčice	11.4.	Velikonoční dílnička
Josefov	13.-14.4.	Hrkačování
Lužice	14.4.	Vernisáž Velikonoční výstavy Starý kvartýr
Josefov	15.4.	Hrkačování
Dolní Bojanovice	16.-23.4.	Velikonoční výstava
Mikulčice	15.-16.4.	Slavnostní otevření Chalupy F. Mikuleckého
Prušánky	16.4.	Velikonoční zábava
Lužice	16.4.	Velikonoční košt vína
Lanžhot	16.4.	Velikonoční zábava
Týnec	22.4.	Rybářské závody na Týneckém ramenu
Lužice	22.4.	Brigáda ke Dni Země
Mikulčice	22.4.	Den Země v Mikulčicích na Valech
Prušánky	22.4.	Košť vín ve Vinných sklepech U Jeňoura
Týnec	23.4.	Rybářské závody mládeže na Týneckém ramenu
Kostice	28.4.	Pálení čarodějnic - rybářská chata
Josefov	29.4.	Volejbalový turnaj
Prušánky	29.4.	Oslavy 120. výročí založení SDH v Prušánkách
Tvrdonice	29.4.	Pálení čarodějnic - zábava pro rodiče s dětmi
Hrušky	29.4.	Pálení čarodějnic

Obec	Datum	Název akce
Mikulčice	29.4.	Pálení čarodějnic
Ladná	30.4.	Pálení čarodějnic
Moravský Žižkov	30.4.	Pálení čarodějnic
Květen 2017		
Kostice	5.5.	Den matek
Mikulčice	6.5.	Májové posezení seniorů
Mikulčice	6.5.	Velkomoravské stezky
Mikulčice	6.5.	Tour de vinohrad
Lužice	10.5.	Štafet. závod na koleč. bruslích žáků Reg. Podluží
Mikulčice	11.5.	Den matek - program dětí maminkám k svátku
Mikulčice	13.5.	Turnaj v nohejbale o putovní pohár starosty obce
Tvrdonice	13.5.	Oslavy 50. výročí zahájení provozu ZŠ
Nový Poddvorov	13.5.	Svátek matek
Josefov	14.5.	Divadelní představení k svátku matek
Tvrdonice	14.5.	Oslavy 50. výročí zahájení provozu ZŠ
Lanžhot	14.5.	Den matek
Josefov	20.5.	Josef II. OPEN, turnaj v tenisu čtyřhře
Kostice	20.5.	rybářské závody pro dospělé, Štěrkovna
Lužice	20.5.	Sběr železa
Týnec	20.5.	Setkání mužských sborů na Podluží - 17. ročník
Mikulčice	20.5.	Pravoslavná pouť na Valech
Kostice	21.5.	rybářské závody pro mládež, Štěrkovna
Kostice	27.5.	Květnové posezení na Kopance - rybaření
Prušánky	27.5.	Májové zpívání v Nechorách
Lužice	27.5.	Zahájení Týdne pro rodinu
Tvrdonice	28.5.	Dětský den

Přehled výrobců krojů a součástí krojů na Podluží

Druh výrobku	Jméno	Kontakt
Dolní Bojanovice		
Šití a vyšívání červenic, kordulí dívčích i chlapeckých, šátečků, rožků, kabaní, košil	Markéta Malániková	tel. 728 572 846
Šití krojových košil, rukávců, košílek pod rukávce, kasaníc, sukní, slováckých šatů	Helena Pazderková	tel. 732 455 795
Malování mašlí	Blahová Anna	
Josefov		
Šití chlapeckých kabaní, malování, vyšívání plátěných košil, kloboučků a toček	Vladislava Lekavá	tel. 724 764 561
Čižmy	Martin Tomašík	martinjanulik@seznam.cz
Šití rožků a šátečků	Štěpánka Pavková	tel. 602 517 980
Kostice		
Šití a vyšívání červenic a modřic	Zdeňka Rabušicová, Nová 109	tel. 725 544 905
Lanžhot (informace MÚ Lanžhot)		
Čižmy	Marek Tureček	731 479 760
Fiauky	Marie Slámová, Jarmila Hrnčířová	
Červené vyšívání na košili	Anna Mlýnková, Bronislava Bartošová, Dana Uhrová	
Vyšíváčky	Marie Holobrádková, Marie Kořínková, Hana Tučková	
Lajbl	Marie Hostinská	
Malování mašlí	Marie Švirgová, Jarmila Zahradníková, Božena Rabušicová, Silvie Markovičová, D. Jurošková, M. Jurošková	
Pérko na guláč a mašle, červený šátek	Ludmila Ciprysová	
Šití sukní	Marie Hostinská, Ludmila Hostinová, Anna Straková, Marie Petřelová	
Lužice		
Mužácké šaty, sukně, jupky, kasanice, krejzlíky, třaslavice, lajbl, kabaně atd.	Vladka Magdolenová	tel. 605 751 996
Moravský Žižkov		
Šití krojů	Věra Vašíčková	tel. 721 459 112

Seminář „Ovocný strom pro krajinu“ v MAS Dolní Morava

V úterý 27. září 2016 v podvečerních hodinách uspořádala Místní akční skupina Dolní Morava v Kulturním domě v Mikulčicích seminář „Ovocný strom pro krajinu“.

Tento seminář byl realizován v rámci projektu „Aktivizace rozvojového potenciálu Jihomoravského kraje prostřednictvím místních akčních skupin v období 2014 - 2020“ za podpory Jihomoravského kraje.

Přednášejícím byl manažer MAS Strážnicko a autor nové publikace věnující se problematice výsadby ovocných stromů v krajině Mgr. Vít Hrdoušek. Ten se s účastníky podělil o celou řadu informací a cenných rad, například jak vysazovat stromy do krajiny a bojovat tak proti změnám klimatu, vodní i vě-

trné erozi. Dalším tématem semináře bylo sázení původních ovocných dřevin v naší krajině, které jsou zároveň odolnější (dokončení článku na straně 23)

Místní akční skupina Dolní Morava, z. s. je neziskovou organizací, která má za cíl přispívat ke všeobecnému rozvoji obcí ve své vymezené územní působnosti. MAS Dolní Morava aktivně působí zejména v oblastech ochrany životního prostředí, dotačního a projektového poradenství, podpory uchování kulturního dědictví regionu, podpory vzdělanosti a sportu, koordinace aktivit v cestovním ruchu a podpory zemědělství a vinařství.

Důležitou podmínkou její činnosti je existující a dobře fungující spolupráce veřejného (města a obce) a soukromého (podnikatelé, neziskové organizace) sektoru, formou metody "komunitně vedeného místního rozvoje". V naší MAS tak v současné době spolu obce, podnikatelé i neziskové organizace usilují o získání podpory a finančního krytí pro realizaci a naplnění cílů stanovených ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje MAS Dolní Morava (SCLLD) pro období let 2014 až 2020.

Pracovní tým MAS je tu pro Vás

Jste zástupce obce, spolku, církve, či podnikatel, zemědělec nebo fyzická osoba a máte zájem o podporu vašeho projektu nebo nápadu z finančních prostředků EU?

Obráťte se na nás!

Pro naše území máme schváleno více než 90 mil. Kč.

Jsme připraveni vám poradit či pomoci s nalezením vhodného dotačního titulu a konzultovat váš projektový záměr.

Těšíme se na vás v prostorách Regionálního centra na Masarykově náměstí v Hodoníně.

Více o informacích naleznete na www.mas-dolnimorava.cz.

(dokončení ze strany 22) nemocem. Na semináři měli účastníci také jedinečnou možnost ochutnat mošt ze staré ovocné odrůdy. O tom, že byl mošt výborný, svědčily také rychle vyprázdňené džbánky.

Po přednáškové části semináře byl prostor pro dotazy. Otevřela se témata jako například vhodný výběr odrůd stromů

pro výsadbu v extravilánu pro zabránění nežádoucí větrné erozi, výběr ovocných stromů do školní zahrady, nebo jaké jsou možnosti hnojení nově vysazených stromků.

Většina účastníků semináře plánuje v dohledné době vysazovat stromy. Informace o provedených výsadbách a fotky z výsadeb nejen ovocných stromů

je možné zadávat pomocí jednoduchého formuláře do společné databáze výsadeb na stránkách www.milionstromu.cz. Na těchto webových stránkách mohou zájemci také získat cenné rady a informace týkající se sázení ovocných dřevin, příklady dobré praxe, nebo třeba stáhnout zbrusu novou publikaci o výsadbách ovocných dřevin v krajině.

O čem se mluví v Regionu Podluží

Verbíř Podluží

Dne 15. 5. 2016 se v Josefově „pod zeleným“ konal X. ročník soutěžní přehlídky Verbíř Podluží. Děti soutěžily ve třech věkových kategoriích. Vítězové jednotlivých kategorií si odnesli krásné skleněné plakety a všichni účastníci malou pozornost a sladkost. Díky podpoře obecního zastupitelstva se nechala tentokrát přemluvit i odborná porota k ukázkové slovácké verbuňku v nejvyšší kvalitě. Cenu starosty obce Josefov si odnesl Josef Čech a cenu předsedy Regionu Podluží Jaroslav Černý z Lužic.

Setkání mužských sborů

21. května 2016 se uskutečnil další ročník Setkání mužských sborů na Podluží v areálu ZŠ v Hruškách. Představilo se 16 mužských sborů z Podluží a jako hosté - ženský sbor Hrušecká děvčata a skupina pěveckých a tanečních virtuosů Staroměstští mládenci. Mužské sbory doprovodila Brněnská cimbálová muzika a Hrušecká cimbálová muzika. V doprovodném programu akce proběhla také soutěž „Koláček Podluží 2016“ a volná degustace vín od vinařů z Hrušek.

Atletické přebory žáků ZŠ

Ve dnech 30. - 31. 5. 2016 pořádala Masarykova základní škola v Lanžhotě pod záštitou Regionu Podluží každoroční atletické přebory pro žáky ZŠ. Děti z devíti člen-

ských obcí Regionu Podluží byly rozděleny do dvou věkových skupin. Během prvního dne soutěžily děti od první do páté třídy a následující den pak děti od šesté do deváté. Výsledky z obou dnů se sčítaly. I přes horké počasí žáci podávali ohromné výkony a tak si přebory užili i diváci. Po dvou denním zápolení zvítězilo družstvo dětí z Lanžhota, na 2. místě byly děti z Prušánek a 3. místo obsadilo družstvo z Mor. N. Vsi.

Zvony Podluží - Zpravodaj r. 2015

Zpravodaj Regionu Podluží „Zvony Podluží“ získal první místo v soutěži „O nejlepší obecní a městský zpravodaj roku 2015“ v kategorii Zpravodaj MAS a mikroregionů. Jednalo se již o V. ročník této soutěže, kterou vyhlašuje Katedra politologie a evropských studií FF Univerzity Palackého v Olomouci, Civipolis o.p.s., Unives. eu, Angelus Aureus o.p.s. Cena byla předána předsedovi a místopředsedovi Regionu Podluží dne 4. 7. 2016 v obci Velehrad během oslav Dnů lidí dobré vůle panem kardinálem Dominikem Dukou. Z ocenění máme samozřejmě obrovskou radost a budeme se snažit náš zpravodaj i nadále připravovat co nejlépe.

Štafetový běh o pohár B. Zháňala

Ve středu 12. 10. 2016 proběhl v Hruškách 18. ročník štafetového běhu Boba Zháňala. Toto běžecké klání dětí každoročně organi-

zuje ZŠ Hrušky ve spolupráci s Obcí Hrušky a Hrušeckou stavební spol. s r.o. Akce je konána pod záštitou Regionu Podluží. I přes velmi sychravé počasí přijely o pohár bojovat děti z 8 základních škol členských obcí Regionu Podluží. Děti tentokrát zápolily na nové trase, lemované skandujícími diváky. Závod proběhl v rekordním čase a především bez úrazů. Pohár nakonec „zůstal doma“ v Hruškách, druhé místo obsadily děti ze ZŠ Lanžhot a třetí nejrychlejší byly děti z Mikulčic. Medaili a malou sladkost si ale vysloužili všichni účastníci závodu. Celý průběh závodu také sledovali čestní hosté, pan Bohumír (Bob) Zháňal a zlínská atletka Kateřina Hálová.

Chcete se zviditelnit v celém Regionu Podluží?

Inzerujte v časopisu ZVONY PODLUŽÍ

Více než 8000 výtisků

do všech domácností v 15 obcích!

Přístupné ceny

a podmínky pro všechny.

Bližší informace na tel.: 777 328 062

nebo e-mailu: info@podluzi.cz

Smelektro

ELEKTRO SMETANA

VELKOOBCHOD • MALOOBCHOD

• Velký výběr elektroinstalačního materiálu, kabelů a svítidel

• Elektromateriál pro domácnost

(úsporné žárovky, LED, vypínače, baterie, prodlužky)

Husova 25, 690 02 BŘECLAV, tel.: +420 774 879 468
obchod@elektro-smetana.cz • www.elektro-smetana.cz

Štafetový běh o pohár Boba Zháňala

Atletické přebory pro žáky ZŠ v Lanžhotě

X. ročník soutěžní přehlídky Verbíř Podluží

